

Vuosikertomus 2015

Pienperheyhdistys ry

PÄÄMÄÄRÄMME

*Voimia vanhemmille,
mahdollisuuksia lapsille*

ARVOMME

*Suvaitsevaisuus, avoimuus,
luottamus, luovuus, yhteistyö*

VISIOMME

*Päriäävä vanhempä,
tasa-arvoinen lapsuus*

Toimitilat ja kotisivut

Pienperheyhdistys ry on Helsingin ensikodissa asuneiden äitien vuonna 1968 perustama, uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumaton kansalaisjärjestö. Pienperheyhdistyksen tarkoituksena on toimia yhden vanhemman perheiden aseman ja hyvinvoinnin parantamiseksi, edistää tasa-arvoisen lapsuuden toteutumista sekä muokata yleistä mielipidettä erilaisia perhemuotoja hyväksyväksi. Pienperheyhdistys on Ensi- ja turvakotien liiton jäsenjärjestö.

Pienperheyhdistyksen toimisto
Mieskaverit® ja Tapaamispaikka
Kinaporinkatu 11 A, 2. krs
00500 Helsinki

p. 09 720 6810

info@pienperhe.fi
www.pienperhe.fi
www.mieskaverit.fi

Kuvat: Petri Kaverma, Antti Vettenranta, Aino Kostian ja Pienperheyhdistyksen henkilökunta
Taitto: Jaana Hartikainen

Sisällysluettelo

Kansalaistoimintaa tasa-arvoisen lapsuuden puolesta	4
<i>Köyhyys satuttaa lasta – ja lasten köyhyys satuttaa koko yhteiskuntaa</i>	4
<i>Kansalaistoiminta saavutti tavoitteensa – tapaamispaikkatoiminta siirtyy kunnille</i>	5
Toiminnan tarkoitus, tavoitteet ja toimintamuodot	6
Toiminnan painopistealueet	7
Jäsenistö ja toimitilat	8
Kansalaistoiminta	8
<i>Vaikuttamistoiminta</i>	8
<i>Vertaistoiminta</i>	10
<i>Vapaaehtoistoiminta</i>	12
<i>Mieskaveritoiminta</i>	12
<i>Mummila</i>	15
Eroauttaminen	17
<i>Lasten vertaisryhmät</i>	17
<i>Aikuisten vertaisryhmät</i>	17
<i>Tapaamispaikkatoiminta</i>	17
Tenavatupatoiminta	19
Perhepaikka Punahilkka	20
Projektit	21
<i>Pikkukaveria ei jätetä -projekti 2012–2017</i>	22
<i>Hyvinvointiryhmä Kymppin Naiset 2014–2015</i>	24
Tietoa toiminnan kehittämiseksi	25
Viestintä	26
Hallinto ja henkilökunta	27
Pienperheyhdistyksen henkilökunta ja tehtävät toimintamuotojen mukaan	28
Organisaatiokaavio henkilöittäin ja toimipaikoittain	29
Talous	30
Myönnettyt avustukset	31
Varsinaisen toiminnan tuotot	30
Varsinaisen toiminnan kulujen jakautuminen	30
Tuloslaskelma	33
Tase	34
Tilintarkastuskertomus	35

Kansalaistoimintaa tasa-arvoisen lapsuuden puolesta

Köyhyys satuttaa lasta – ja lasten köyhyys satuttaa koko yhteiskuntaa

Lapsiperheköyhyys on Suomessa kasvussa. OECD:n tutkimukset osoittavat, että Suomessa lapsiperheiden köyhyys on kasvanut vuosien 1990 ja 2008 välillä 2,9 prosenttiyksikköä, kun se samanaikaisesti on vähentynyt useissa kehittyneissä valtioissa. Yksinhuoltajaperheissä köyhyysriski on kolminkertainen kahden vanhemman perheisiin nähden.

Samalla kun työttömyys on kasvanut, myös yksinhuoltajaperheiden köyhyys on kaksinkertaistunut kymmenessä vuodessa. Tällä hetkellä vain noin puolella alle kouluikäisten lasten yksinhuoltajäideistä on työpaikka.

Myös köyhyysrajan alapuolella elävien työssä käyvien määrä lisääntyy. Työssä käyviä köyhiä on Suomessa arviolta yli puoli miljoonaa. Kasvu johtuu muun muassa pätkä- ja vuokratöiden yleistymisestä. Perheissä, joissa eletään yhden pienituloisen, esim. hoitoalalla

työskentelevän tai pätkätoitaa saavan, aikuisen tuloilla, kaikki tulot menevät kulutukseen.

Lasten mahdollisuudet riippuvat vanhempien varallisuudesta tai hyvinvointivaltion toimista

”Lapsille köyhyys merkitsee mahdollisuuksien puuttumista ja vähään tyytymistä. Lapset eivät halua rasittaa talousongelmien kanssa kamppailevia vanhempiaan omilla toiveillaan ja pyynnöillään. Omien toiveiden ja unelmien hautaaminen tekee elämästä helposti pientä ja kapeaa. Köyhyys aiheuttaa ulkopuolisuuden kokemuksiä ja häpeää.

Valtion ja kuntien taloudellisilla päätöksillä, arvovalinnoilla, on suuri vaikutus perheiden, lasten ja nuorten elämään, hyvinvointiin ja tulevaisuuteen. Lapsiperheiden köyhyyteen Suomessa tulee kiinnittää erityistä huomiota. Lasten mahdollisuuksista leikkaamalla ja lasten

elämää vähättelevillä päätöksillä saadaan aikaan pitkäkestoista haittaa koko yhteiskunnalle. Tulevaisuudessa Suomi on nykyisten lasten käsissä. Meillä ei ole varaa antaa huonoja eväitä tulevaisuudelle.” (Kaisli Syrjänen, kansalaistoiminnan koordinaattori, Pienperheyhdistyksen blogi 13.11.2015)

Muuttumaton tehtävä

Pienperheyhdistyksen perustivat vuonna 1968 Helsingin ensikodissa asuneet äidit. Äidit halusivat viettää hyviä hetkiä muiden samanlaisessa elämäntilanteessa elävien perheiden kanssa, toistensa ystävinä ja tukijoina. Yhdistyksen sääntöihin toiminnan tarkoituksiksi kirjattiin tasa-arvoisen lapsuuden edistäminen sekä yleisen mielipiteen muokkaaminen erilaisia perhemuotoja hyväksyväksi. Yhdistys on perustamisestaan lähtien kehittänyt ja ylläpitänyt julkisia palveluja täydentäviä, lapsia ja lapsiperheitä tukevia toimintoja.

Kansalaistoiminta saavutti tavoitteensa – tapaamispaikkatoiminta siirtyy kunnille

Yhdistyksen tehtävä ei ole vuosien saatossa muuttunut. Tasa-arvoisen lapsuuden edistäminen ja eri perhe-
muotojen tasavertaisiksi saaminen
ovat edelleen tärkeitä tavoitteita.
Yhdistyksen jäsenet tapasivat ahkerasti
päättäjiä, ja yhdistystä kuultiin mm.,
kun maahan muokattiin ensimmäistä
isyyslakia vuonna 1976. Syksyllä 2015
yhdistystä kuultiin eduskunnan so-
siaali- ja terveystieteiden tutkimuskes-
kittämisen lapsiperheisiin kohdistuvista
leikkauksista päätettäessä.

Tuohon väliin mahtuu monta kampan-
jaa tasa-arvoisen lapsuuden puolesta,
lukuisia tapaamisia päättäjien kanssa,
kannanottoja, lausuntoja, vaalitulaisuuksia,
yleisönosaston kirjoituksia, mielen-
osoituksiakin. Vaikuttamista on tehty
omin voimin yhdessä kokemusasian-
tuntijoiden kanssa sekä yhteistyössä
muiden järjestöjen ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Tapaamispaikka on palvelu, joka mahdollistaa lapsen ja
hänen erossa asuvan vanhemman turvallisen tapaamisen,
kun tapaamisen järjestäminen muutoin ei ole mahdollista.
Pienperheyhdistys teki Suomessa ensimmäisenä ehdotuk-
sen tapaamispaikkatoiminnan aloittamisesta ja käynnisti
toiminnan yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa vuonna
1983. Tämän jälkeen tapaamispaikkatoimintaa ovat järjestä-
neet useat eri järjestöt eri puolilla Suomea.

Pienperheyhdistyksessä tapaamisia toteutettiin aluksi
vapaaehtoisten tapaamisemäntien ja -isäntien avustuksella
ja myöhemmin sosiaalialan koulutuksen saaneiden ammat-
tilaisten ohjaamina. Pienperheyhdistys ylläpiti Tapaamis-
paikkaa avustusten turvin aina vuoden 2015 huhtikuuhun
asti, jolloin tapaamispaikkatoiminta siirtyi kuntien vastuulle.
Kansalaistoiminta oli saavuttanut tavoitteensa uuden so-
siaalihuoltolain astuessa voimaan 1.4.2015.

Toiminnan tarkoitus, tavoitteet ja toimintamuodot

Päätavoite

Yhden vanhemman perheiden hyvinvoinnin paraneminen

Osatavoitteet

Osallisuus,
voimaantuminen ja
vaikuttaminen

Toiminta

Vertaistoiminta

Oman
asiantuntijuuden
arvostaminen

Vaikuttamistoiminta

Sosiaalisten
verkostojen
laajentuminen

Vapaaehtoistoiminta

Vanhemman
jaksaminen ja
osallisuuden
mahdollistuminen

Tenavatupa-toiminta

Vanhemmuuden
vahvistaminen ja
lapsen tukeminen
eron jälkeen

Eroauttaminen

Hyvien käytäntöjen
kehittäminen,
juurruttaminen ja
levittäminen

Projektit
Pikkukaveria ei jätetä
Kympin naiset

Toiminnan painopistealueet vuonna 2015

Kansalaistoiminta

Vaikuttaminen osana kaikkea yhdistyksen toimintaa

Yhdistyksen toiminnassa osallistujilla on mahdollisuus saada äänensä kuuluville.

Osallistujia kannustetaan antamaan palautetta, osallistumaan vertaistoimintaan, yhdistyksen päätöksentekoon sekä yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen.

Osallistumisen mahdollisuuksia lisätään järjestämällä tarvittaessa lastenhoitoa.

Moninaisuus voimavaraksi

Yhteisöllisyyden vahvistaminen kaikessa toiminnassa

Yhdistyksen toiminnassa mukana olevien, yhden vanhemman perheiden, jäsenien, vapaaehtoisten, luottamushenkilöiden ja työntekijöiden moninaisuus on voimavara, jota hyödynnetään kaikkien eduksi.

Vuorovaikutuksellinen toiminta tukee yhteisöllisyyden rakentumista erilaisten toimijoiden välillä.

Tasa-arvoinen lapsuus

Lasten tasavertaisten osallistumismahdollisuuksien huomioiminen toiminnassa

Toiminnassa huomioidaan perheet, joiden osallistuminen yhdistyksen toimintaan on haastavaa taloudellisten tai sosiaalisten syiden vuoksi.

Toimintaa suunnitellaan siten, että lapsilla on tasavertainen mahdollisuus osallistua.

Tämä koskee erityisesti perheitä, joissa on useita lapsia, eri-ikäisiä lapsia, pitkäaikaissairaita tai erityistarpeisia lapsia.

Lapsen näkökulma hyvän vanhemmuuden perustana

Vanhemmuuden vahvistaminen ja lapsen tukeminen

Lapsen näkökulmasta hyvä vanhemmuus voi toteutua kaikissa perhemuodoissa.

Omien vanhempiensa lisäksi lapsella voi olla ympärillään muita turvallisia aikuisia.

Vertaistoiminnassa vahvistetaan eron jälkeistä vanhemmuutta ja tuetaan lasta.

Perheiden yhteinen toiminta ja vapaaehtoistoiminta tuovat lisää aikuisuutta lapsen elämään.

Tapaamispaikka toteuttaa lapsen oikeutta molempiin vanhempiin.

Jäsenistö ja toimitilat

Pienperheyhdistykseen varsinaiseksi jäseneksi voidaan hyväksyä Suomessa vakituisesti asuva henkilö, joka hyväksyy yhdistyksen tarkoituksen ja säännöt. Varsinaiset jäsenet hyväksyy hakemuksesta yhdistyksen hallitus.

Kannattavaksi jäseneksi voidaan hyväksyä yksityinen henkilö tai oikeuskelpoinen yhteisö tai säätiö, joka haluaa tukea yhdistyksen tarkoitusta ja toimintaa. Kannattavat jäsenet hyväksyy hakemuksesta yhdistyksen hallitus. Kannattavilla jäsenillä ei ole äänioikeutta.

Yhdistyksen jäsenyyttä tarjotaan aktiivisesti myös jäsenperheiden lasten etävanhemmille. Jäseneksi liittyttyään etävanhemmat saavat säännöllisesti tietoa yhdistyksen toiminnasta ja voivat osallistua toimintaan yhdessä lapsensa kanssa.

Toimitilat ja kotisivut

Pienperheyhdistyksen toimisto, Mieskaverit® ja Tapaamispaikka

Kinaporinkatu 11 A, 2. krs
00500 Helsinki

Perhepaikka Punahilkka

Huokotie 3
00770 Helsinki

www.pienperhe.fi
www.mieskaverit.fi

Vuoden 2015 lopussa Pienperheyhdistyksessä oli 609 jäsentä. Toimintakauden aikana yhdistykseen liittyi 85 uutta jäsentä ja yhdistyksestä erosi 59 jäsentä. Jäsenistä helsinkiläisiä oli 440, espoolaisia 54 ja vantaalaisia 59. Yhdistyksestä eroamisen syynä oli useimmiten lasten kasvaminen aikuisiksi, jolloin yhdistyksen toiminta ja palvelut eivät enää vastanneet perheen tarpeisiin. Toisaalta moni yhdistyksen toiminnassa lapsena vanhemman kanssa aktiivisesti mukana ollut halusi jatkaa jäsenyyttään myös täysi-ikäisenä. Yhdistyksen sääntöjen mukaisesti eronneeksi katsottiin 102 jäsentä, jotka olivat laiminlyöneet jäsenmaksun suorituksen vuoden ajalta.

Jäsenille kerrottiin toiminnasta sähköpostitse lähetetyillä tiedotteilla, yhdistyksen kotisivuilla sekä Facebook-sivuilla.

Pienperheyhdistys on vuokrannut Helsingin Sörnäisistä Kinaporista toimisto- ja toimitilat, joissa toimivat myös Mummila, Miinat, Tapaamispaikka ja Mieskaverit®. Perhepaikka Punahilkka toimii Jakomäen peruskoulun yhteydessä vuokratuissa tiloissa. Kaikille yhden vanhemman perheille avointa vertaistoimintaa järjestettiin myös useiden yhteistyökumppaneiden tiloissa Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla.

Yhdistys ylläpiti järjestötalo Merikehto Vuosaaressa aina maaliskuun 2015 loppuun asti. Tämän jälkeen Merikehdossa toimineet Mummila ja Miinat -ryhmät siirtyivät Kinaporin tiloihin ja Kinaporista vuokrattiin Hämeentien puolelta katutasosta erilaisille ryhmätoiminnoille soveltuvaa lisätilaa. Yhden vanhemman perheiden perhekahvila jatkoi toimintaansa Vuosaaressa leikkipuisto Haruspuiston tiloissa.

Jäsenperheillä on myös mahdollisuus lomaila yhdistyksen vuokraamissa lomamökeissä, Kaunissaaren kalamajassa ja Vartiosaaren mökillä.

Kansalaistoiminta

Pienperheyhdistys on kansalaisjärjestö, jossa voi toimia monella tavalla. Yhdistyksen kansalaistoimintaan kuuluvat vertaistoiminta, vaikuttamistoiminta ja vapaaehtoistoiminta. Yhdistys toimii yhden vanhemman perheiden aseman ja hyvinvoinnin parantamiseksi, edistää tasa-arvoisen lapsuuden toteutumista sekä muokkaa yleistä mielipidettä erilaisia perhemuotoja hyväksyväksi.

Pienperheyhdistyksen kansalaistoiminnassa yhdistyy vertaisuus ja vaikuttaminen. Vertaisryhmissä toisen ihmisen kokemus samankaltaisesta elämäntilanteesta on voimauttavaa. Yhdessä jaetut kokemukset arjesta ja elämäntilanteista luovat uutta näkökulmaa asioihin, jotka ovat voineet tuntua henkilökohtaisilta ongelmilta. Yksinäiset kamppailut muuttuvat asioiksi, joihin voi vaikuttaa, ja rakenteelliset epäkohdat tulevat näkyviksi. Kokemusasiantuntijuuden kautta voi saada kokemuksen vaikuttamisen mahdollisuuksista esimerkiksi erilaisiin asiantuntijaryhmiin, vaikuttamistyöpajoihin tai yhteisiin tempauksiin osallistumalla. Kokemusasiantuntijuus korostaa ihmisiä oman elämänsä asiantuntijoina.

Vaikuttamistoiminta

Toimikauden yhtenä tärkeänä vaikuttamisen kohteena olivat eduskuntavaalit ja niitä edeltänyt keskustelu. Kampanjan valmistelu alkoi Kanta-aottavalla työpajaleirillä kesällä 2014 ja yhdistyksen jäsenistöstä koostuva työryhmä jalosti leirillä syntyneitä ajatuksia konkreettiseksi materiaaliksi sekä tekivät mm. kotisivuille vaalisivut. Kampanjassa tuotiin esille yhden vanhemman perheen ja työn yhteensovittamisen hankaluutta kotisivujen tiedotuksen ja sosiaalisessa mediassa levitettyjen 'työpaikkailmoitusten' avulla. Lisäksi jäsenistöä ja muita yhden vanhemman perheitä kannustettiin osallistumaan vaalitulaisuuksiin. Sitä varten tehtiin ohjeita ja mallikysymyksiä tilaisuuksissa

esitettäväksi. Kampanjan kärjet olivat: Naisvaltaisilla aloilla palkka jää pieneksi, Työelämän muutokset vaikeuttavat työssäkäyntiä ja Asenteet yksinhuoltajia kohtaan voivat romuttaa työuran. Esille tuotiin muutosehdotuksia sekä työelämän että lastenhoitopalvelujen joustavuuteen.

Yhden vanhemman perheiden liiton kanssa yhteistyössä järjestettiin huhtikuussa aamukahvit kutsuilla kansanedustajaehdokkailla. Kahdeksan kansanedustajaehdokasta ja kaksitoista yksin lapsiperheen arkea luotsaavaa vanhempaa keskusteli vilkkaasti yksinhuoltajien työllistymisestä ja työllistymisen esteistä. Keskustelussa sivuttiin myös kotipalvelua, sosiaalihuoltolain uudistusta ja joukkoliikennettä.

Kesän kanta-aottavalla leirillä ideointi ruokakampanja terveellisestä ja edullisesta ruoasta. Mukaan kampanjaan saatiin yhteistyökumppaniksi Kuluttajaliitto. Kampanjaa varten kerättiin jäseniltä ruokapäiväkirjoja. Kampanja

tulee julkisuuteen vuoden 2016 aikana.

Elokuussa järjestettiin jo perinteisesti 'painopistepäivä' jäsenistölle. Päivän aikana pohdittiin yhdistyksen linjoja ja tulevan toimikauden painopisteitä. Päivän jälkeen lähetettiin jäsenistölle kysely toiminnasta. Kyselyyn vastasi 61 jäsentä. Terveiset päivän ajatuksista sekä kyselystä lähtivät sekä yhdistyksen hallitukselle että työntekijöille evästyksiksi toimintasuunnitelman laadintaan.

Lokakuussa eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta pyysi Pienperheyhdistykseltä lausuntoa hallituksen esitykseen talousarviosta. Lausunnossaan yhdistys otti esille sen, että esitetyt sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan säästötoimenpiteet vaikuttavat kohtuuttomasti heikoimassa asemassa elävien lapsiperheiden asemaan ja lisäävät lasten eriarvoisuutta. Yhdistys on huolissaan siitä, miten säästöjen kohteena ovat köyhyydessä elävät lapsiperheet. Köyhyysriskissä

ovat erityisesti perheet, joissa on yksi tulonsaaja, sekä monilapsiset perheet. Heikossa asemassa ovat myös yhden vanhemman perheet, joissa on pitkäaikaisa sairautta.

Edellisenä vuonna tehtyjä *Yksinkö Hoi-tuu?* -lyhytfilmejä on levitetty edelleen. *Emma ja Elias* -ohjelmaan kuuluvien järjestöjen kanssa on suunniteltu yhteistä vaikuttamista liittyen vapaaehtoistoimintaan ja perhepolitiikkaan.

Vuoden aikana yhdistyksen jäsenet ja työntekijät kävivät tapaamassa useita kansanedustajia, heidän avustajiaan sekä kaupunginvaltuutettuja. Tapauksissa tuotiin esille erityisesti yhden vanhemman perheiden kasvava köyhyys ja sen vaikutukset lasten elämään.

Kansalaistoiminnan koordinaattori Kaisli Syrjänen on yhdistyksen edustajana Lastensuojelun keskusliiton koordinoimassa Lasten oikeuksien sopimuksen viestintäverkostossa. Viestintäverkosto suunnittelee ja toteuttaa lasten oikeuksien viikon tapahtumien tiedotuksen ja valmistelee lapsiköyhyyssaiheista 'Köyhyys satuttaa' -kampanjaa.

Toiminnanjohtaja Juha Turtiainen on yhdistyksen edustajana *EAPN-fin Lasten köyhyys* -työryhmässä. Työryhmän tehtävä on nostaa esille köyhyyden vaikutuksia lasten elämään.

Vaikuttamistoimintaan osallistui vuoden aikana 34 jäsentä vaikuttamiseen liittyvissä tilaisuuksissa. Kaikilla retkillä ja perhekahviloissa työntekijät ovat pitäneet esillä vaikuttamismahdollisuuksia ja kertoneet käynnissä olevista kampanjoista ja hankkeista. Lukuisat eri toimintoihin osallistuneet ovat osallistuneet vaikuttamistoiminnan hankkeisiin kertomalla omia näkemyksiään.

Hallitusohjelman lapsiperheitä koskeviin muutoksiin liittyen perheitä pyydettiin kertomaan kokemuksiaan. 18 jäsentä kertoi tarinansa. Tarinoita on käytetty yhdistyksen viestinnässä.

Vaikuttamistoiminnan tavoitteet

Päättävöitteena oman asiantuntijuuden arvostaminen

- Tehdä näkyväksi kokemuksia yksinhuoltajuudesta ja yhden vanhemman perheen arjesta
- Pitää esillä väistämätöntä yhden vanhemman perheiden pienituloisuutta verrattuna muihin perhetyyppisiin
- Vaikuttaa perhepolitiikkaan niin, että yksivanhempaisten perheiden haasteelliset olosuhteet otetaan huomioon päätöksenteossa

Jäseniä kannustettiin osallistumaan yhdistyksen kokouksiin ja päätöksentekoon sekä ottamaan kantaa yhden vanhemman perheitä koskeviin yhteiskunnallisiin asioihin. Yhdistyksen kokousten rakennetta ja päätöksentekoa on tehty tutuksi ja houkuttelevaksi tiedottamalla sekä järjestämällä kokousten yhteyteen lapsille tai perheille kiinnostavaa ohjelmaa.

Vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksia pidettiin esillä monissa toiminnoissa. Perhekahviloissa, retkillä ja leireillä käytiin keskustelua eri teemoista ja kannustettiin osallistujia ottamaan osaa muuhun toimintaan. Toimikauden aikana keskusteluissa olivat esillä erityisesti lapsiperheisiin kohdistuvien leikkausten vaikutukset lasten hyvinvointiin.

Monet verkkoon luodut keskusteluryhmät lisäsivät osallistujien ja vertaisryhmien vaikuttamisen ja osallis-

tumisen mahdollisuuksia. Yhdistyksen Facebook-sivua on käytetty yhdistyksen toiminnan tiedottamiseen sekä jäsenille että yhteistyökumppaneille. Yhdistyksellä on myös Twitter-tili, joka toimii yhteydenpitovälineenä muiden järjestöjen kanssa sekä nopeana keinona ottaa kantaa asioihin.

Kansalaistoiminnan koordinaattori on ylläpitänyt ja kehittänyt vaikuttamis-, osallistumis- ja yhteistyömuotoja sekä vahvistanut niiden vakiintumista yhdistyksen toiminnassa ja kehittänyt niitä edelleen osallistujien, työntekijöiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Vaikutustoiminnassa tehtiin yhteistyötä Kuka kuuntelee köyhää -verkoston, Terveystien ja hyvinvoinnin laitoksen, Yhden vanhemman perheiden liiton, Lastensuojelun keskusliiton hallinnoiman RAY:n Emma ja Elias -ohjelman, Mannerheimin lastensuojeluliiton sekä Reumaliiton kanssa.

Vertaistoiminta

Pienperheyhdistyksen vertaistoiminnan tavoitteena on lisätä yhden vanhemman perheiden osallisuuden, voimaantumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia. Tavoitteena on tukea perheiden hyvinvointia ja vanhemmuutta sekä kannustaa perheitä yhteisöllisyyteen, omatoimisuuteen sekä yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Vertaistoiminnan piiriin kuuluu erilaisia tapahtumia, teemaryhmiä, perhekahvilatoimintaa, ammatillisesti ohjattuja terapeutisia ryhmiä sekä retki- ja leiritoimintaa.

Vertaistoiminnassa on tuotu erityisesti esille vaikuttamisen mahdollisuuksia liittyen koko yhdistyksen toimintaan. Erilaisissa ryhmissä on nostettu esille asioita, jotka näkyvät osallistujien arjessa. Vertaisryhmissä saatua ajankohtaista tietoa, esimerkiksi alueen palvelujärjestelmistä ja työn ja päivähoidon yhteensovittamisesta, voidaan käsitellä edelleen yhdistyksen vaikuttamistyöpajoissa. Näin jokaisella osallistujalla on tärkeä rooli sekä tiedon tuottajana että omaa elämäntilannetta koskevien asioiden edistäjänä. Maksullisen toiminnan omavastuuosuudet on pyritty pitämään kohtuullisina ja järjestämään lastenhoitoa toiminnan ajaksi, että osallistuminen olisi kaikille perheille mahdollista.

Ohjattu vertaisryhmätoiminta

Alueelliset perhekahvilat

Pienperheyhdistyksen järjestämä perhekahvilatoiminta tarjoaa yhden vanhemman perheille mahdollisuuden tutustua oman asuinalueen muihin perheisiin, jolloin oma sosiaalinen ver-

Perhekahvilat 2015

Perhekahvilat olivat avoinna 210 kertaa (68).

Aikuisten käyntikertoja oli 1758 kertaa ja lasten 2013 kertaa.

(Vuonna 2014 vuonna kävijöitä oli 472 aikuista ja 485 lasta)

Osallisuus, voimaantuminen ja vaikuttaminen

kosto vahvistuu ja löytyy mielekästä toimintaa. Kahvila toimii tiedottamisen, vertaistuen, kansalaistoiminnan ja vaikuttamisen paikkana. Perhekahviloissa toimivat ohjaajina yhdistyksen työntekijät, vertaisohjaajat tai näistä muodostuneet työparit.

Herttoniemen perhekahvila toimi yhteistyössä Pienperheyhdistyksen, Kaapatut lapset ry:n ja Päksy ry:n kanssa. Kahvilan toimintaa ohjasivat vertaisohjaajat, ja paikalla oli aina lastenhoitajia. Kahvila toimi Herttoniemen leikkipuiston tiloissa ja oli avoinna 17 kertaa. Kahvilassa järjestettiin myös yhteisöllisiä juhlia itsenäisyyspäivänä ja vappuna.

Hiekkaharjun perhekahvila jatkoi Vantaalla palvelukeskus Kipinän tiloissa. Kahvila oli avoinna 10 kertaa vertaisohjaajan ohjaamana. Pienen osallistujamäärän vuoksi toimintaa ei jatkettu syyskaudella 2015.

Espoon perhekahvila toimi avoimen päiväkotitiloissa 8 kertaa vertaisohjaajan ohjaamana. Kahvilassa oli mukana Mummilan vapaaehtoinen mummi. Perhekahvilan osallistajat tekivät omatoimiretken kotieläintilalle.

Mummilan perhekahvila toimi Vuosaarissa Rastilassa leikkipuisto Haruspuiston tiloissa yhdistyksen työntekijöiden ohjaamana. Kahvilassa oli paikalla myös Mummilan vapaaehtoisia. Perhekahvila oli avoinna 30 kertaa.

Soppakuppila aloitti toimintansa Hämeentien ryhmätilassa loppuvuodesta 2015 yhdistyksessämme olleen opiskelijan projektina ja se oli avoinna 6 kertaa. Kahvilan löysivät erityisesti alueella asuvat pikkulapsiperheet.

Ohjatut vertaisryhmät

Kympin jumppa -ryhmä muodostui jo perinteiseksi tulleen Naisten Kympin osallistumisen ympärille. Ryhmä

tapasi yhteisen ohjatun jumpan ja sopalounaan merkeissä 4 kertaa. Jumpan ajaksi järjestettiin lastenhoito.

Miina-ryhmä väkivaltaa kokeneille naisille siirtyi Hämeentien ryhmätilaan. Samalla tuli mahdolliseksi lasten oma toiminta aikuisten ryhmän aikana Mummilan vapaaehtoisen ohjaamana. Ryhmään tuli uusia osallistujia paikankvaihdoksen myötä. Miina-ryhmä kokoontui 36 kertaa.

Yksin lasta odottavien vertaistapaamisia oli 7 kertaa. Ohjatussa vertaisryhmässä käsiteltiin yksin jaksamiseen liittyviä kysymyksiä.

Tuikkeen vertaistoiminta on yksin odottavien vertaistoimintaa, jota ohjaa vertaisohjaaja. Tuikkeen ryhmä kokoontui 2 kertaa Hämeentien ryhmätilassa.

Isosiskot – vuonna 2012 aloitettu vertaisohjattua toimintaa jatkettiin. Isosiskotoiminta tarjoaa tytöille mahdollisuuksia tyttöjenkeskeiseen ajanviettoon – niin ilojen kuin surujenkin jakamiseen. Isosiskot ja pikkusiskot kokoontuivat erilaisen toiminnallisen tekemisen merkeissä 2 kertaa. Haasteena toiminnalle on Isosiskojen löytyminen ohjaajan tehtäviin nykyisten ohjaajien siirryttyä opiskelemaan ja työelämään.

Pitkäaikaissairaiden lasten yhden vanhemman perheet – yhteistyötä eri potilasjärjestöjen kanssa jatkettiin ja perheille järjestettiin leiri kesäkuussa kesäkotitiloissa Kallioniemessä. Syysloman ajaksi järjestettiin toinen leiri yhdessä Maaseudun terveys- ja lomahuolto ry:n kanssa Runnin kylpylässä.

Useimmilla yllä mainituilla perhekahviloilla ja vertaisryhmillä on myös omat Facebook-ryhmäisivut, joissa voi viestiä oman ryhmän kesken.

Retki-, leiri- ja lomatoiminta sekä tapahtumat

Pienperheyhdistyksen retki-, leiri- ja lomatoiminta tarjoaa mahdollisuuksia mielekkääseen lomaviettoon erityisesti heikossa taloudellisessa tilanteessa eläville yhden vanhemman perheille. Toiminnan tavoitteena on tarjota perheille hyviä yhdessäolon hetkiä ja mahdollisuuksia tutustua uusiin harrastuksiin sekä tilaisuuksia tutustua muihin samassa elämäntilanteessa eläviin lapsiperheisiin. Retkien ohjaajina toimivat ensisijaisesti vertaisohjaajat ja tarvittaessa myös työntekijät.

Toimintavuoden aikana yhden vanhemman perheille tarjottiin päiväretkiä luontoon ja kaupunkikohteisiin sekä viikonloppuretkiä erilaisilla teemoilla. Pidempiä perheleirejä järjestettiin koulujen loma-aikoina. Retkiä ja leirejä järjestettiin eri ryhmille, esimerkiksi pitkäaikaissairaiden lasten yhden vanhemman perheille, pienituloisille perheille tai jostakin tietystä asiasta kiinnostuneille.

Yhdistyksen jäsenille tiedotettiin tuetuista lomista ja hakumenettelystä. Maaseudun terveys- ja lomahuolto ry:n kanssa järjestettiin yhteistyössä tuettu loma pitkäaikaissairaiden lasten perheille.

Leiritoimintaa järjestettiin tuttuun tapaan hiihtolomalla Viron Otepäässä sekä kesälomalla Kesäkotitiloissa Kallioniemessä.

Retket ja mökit 2015

Vuoden 2015 aikana järjestettiin **11** (27) retkeä ja niihin osallistui **218** (242) aikuista ja **266** (294) lasta.

Yhdistyksen mökeillä lomaili yhteensä **127** (121) aikuista ja **115** (64) lasta. Lomavuorokausia kertyi **167** (157).

(suluissa vuoden 2014 luvut)

messä. Kantaaottava työpajaleiri ja vaikuttamispäivät järjestettiin kesäloman aikana Kesäkotina Kallioniemessä. Syyslomalla perheet pääsivät leirille Haapsaluun ja Runnin kylpylään. Lisäksi syksyllä oli lyhyt viikonloppuleiri Sopukassa. Joululomalla perheet matkasivat Keurusselälle kylpylähotelliin.

Tapahtumia järjestettiin kulttuurin, virkistys- ja liikunnan ystäville. Yhdistyksellä oli hyvä edustus Naisten Kymppillä sekä Espoon rantakymppillä. Jäsenille järjestettiin myös mahdollisuus osallistua kamarikuoro Väriinän konserttiin ja Musiikkiteatteri Kap-säkin esitykseen. Syksyllä perheet pääsivät osallistumaan toiminnalliseen perhepäivään Ensi- ja turvakotien koulutuskeskus Sopukassa ja nauttimaan joulun alla perhebrunssia kokoushotelli Rantapuistossa.

Yhdistyksen jäsenperheillä oli myös mahdollisuus lomailla Helsingin kaupungilta vuokratuissa Kaunissaaren kalamajassa ja Vartiosaaren mökillä.

Perheitä kannustettiin järjestämään omatoimisia retkiä ja lomamatkoja yhdessä muiden yhden vanhemman perheiden kanssa. Yhdistyksen pikkubussi on näillä retkillä perheiden käytössä, mikäli tarjolla olevista retkistä ilmoitetaan julkisesti. Toimikauden aikana toteutui mm. kolmen perheen yhteinen hiihto- ja lasketteluretki Rukalle.

Retkille, leireille ja tapahtumiin osallistui yhteensä 413 lasta ja 282 aikuista.

Vertaistoiminnan vaikutukset

Pienperheyhdistyksen vertaistoinnissa mukana olevien perheiden

määrä on kasvanut ja osallistujat ovat sitoutuneita toimintaan. Perheiden kokemusten mukaan toiminnassa mukana oleminen on tukenut heidän sosiaalisten verkostojensa vahvistumista, antanut toivoa omaan elämäntilanteeseen ja auttanut uusien harrastuksien löytämiseen. Palautteiden mukaan vertaisuus on hälventänyt yksinäisyyden ja häpeän kokemisen tunteita.

Osallistujat ovat kokeneet saaneensa tukea vanhemmuuteensa ja myönteistä huomiota lapsille. Toiminta on auttanut arjessa jaksamista ja omasta hyvinvoinnista huolehtimista sekä tuonut kokemuksia siitä, että on mahdollista vaikuttaa omaan elämäntilanteeseen, lähiyhteisöön ja yhteiskunnalliseen päätöksentekoon. Erityisen hyvää palautetta on tullut sekä alueellisen toiminnan lisääntymisestä että leireistä.

Vertaistoiminta 2015

Vertaistoimintaa järjestettiin yhteensä **281** kertaa.

Perhekahviloiden käyntikertoja oli aikuisilla **2 544** ja lapsilla **2 960**.

(Vuonna 2014 vertaistoimintaan osallistui 807 aikuista ja 827 lasta.)

Neuvonta ja palveluohjaus

Pienperheyhdistyksen vertaistoinnissa mukana olevat perheet voivat tarvita joskus myös yksilöllisempää tukea arjesta selviytymiseen. Vertaistoinnissa syntynyt luottamus rohkaisee vanhempaa pyytämään neuvoja ja tukea. Tuki voi olla mm. palveluohjausta, lasten kasvatukseen liittyvää keskustelutukea, verkostotyötä tai asiakkaan tukihenkilönä toimimista viranomaisten kanssa asioidessa.

Työntekijät auttoivat perheitä löytämään heille sopivia, joko yhdistyksen tai sen yhteistyökumppaneiden järjestämiä ryhmiä, kertoivat vertaistuen mahdollisuuksista ja auttoivat uusien ryhmien perustamisessa.

Vapaaehtoistoiminta

Pienperheyhdistys järjestää ja kehittää erityisesti yhden vanhemman perheitä ja lapsia tukevaa vapaaehtois-, Mieskaveri- ja Mummilatoimintaa. Lisäksi yhdistyksen vapaaehtoiset toimivat vertaistoinnin, retkien, leirien ja kurssien ohjaajina, erilaisten tapahtumien järjestäjinä ja talkoolaisina.

Mieskaveritoiminta ja Mummila tekevät yhteistyötä HelsinkiMission Pelastakaa sukupolvi -hankkeen, Espoon vapaaehtoisverkoston sekä muiden yhteistyökumppaneiden, verkostojen ja samankaltaista työtä tekevien tahojen kanssa.

Vuodeksi 2015 suunniteltu Mummilan ja Mieskaveritoiminnan yhteinen toiminnan kehittämistapahtuma ei toteutunut työntekijävaihdoksen vuoksi.

Sosiaalisten verkostojen laajentuminen

Vapaaehtoistoiminta 2015

Pienperheyhdistyksessä toimi yhteensä **242** (256) vapaaehtoista, joiden työpanos oli yhteensä **2 387** (2 310,5) työpäivää.

(suluissa vuoden 2014 luvut)

Mieskaveritoiminta

Pienperheyhdistyksen Mieskaveritoiminta on vapaaehtoistoimintaa, jonka tehtävänä on tarjota turvallinen suhde aikuisen mieheen lapsille, joilla ei ole yhteyttä omaan isään tai muihin aikuisiin miehiin.

Pienperheyhdistyksen Mieskaveritoiminta aloitettiin yksin lastaan kasvattavien äitien aloitteesta vuonna 1992. Kahdessakymmenessä kolmessa vuodessa toiminnan käytännöt ja periaatteet ovat vakiintuneet toimiviksi rakenteiksi. Mieskaverit on Pienperheyhdistyksen rekisteröimä tavaramerkki.

Tällä hetkellä Pienperheyhdistyksen vapaaehtoisina mieskavereina toimii

125 miestä pääkaupunkiseudulla ja lähikunnissa. *Pikkukaveria ei jätetä* -projektin myötä mieskaveritoiminta on laajentunut viime vuosien aikana myös Turkuun, Ouluun, Kuopioon ja Vaasaan. Yhteensä mieskaverina toimii Suomessa noin 220 henkilöä. Yhdellä mieskaverilla voi olla useita pikkukavereita eri perheistä. Useimmiten kyseessä on kuitenkin vain yhden lapsen ja yhden miehen välinen kaverisuhde.

Mieskaveritoimintaa koordinoi pääkaupunkiseudulla yksi kokopäiväinen toiminnan ohjaaja, joka vastaa vapaaehtoisten ja äitien koulutuksesta, mieskavereiden ja lasten tapahtumista ja retkistä sekä yhteydenpidosta mieskavereihin, pikkukavereiden perheisiin, yhteistyökumppaneihin ja tiedotusvälineisiin. Lisäksi hän tarjoaa tietoa, täydennyskoulutusta ja tukea.

Toiminta

Mieskaveritoiminnan ohjaaja vaihtui vuoden alussa, minkä takia kahden ensimmäisen kuukauden aikana ei pystytty järjestämään kursseja tai muodostamaan kaveripareja. Uutena mieskaveritoiminnan ohjaajana aloitti maaliskuun alussa Marika Rosenborg. Vuoden 2015 aikana järjestettiin viisi kurssia uusille mieskavereille, kaksi kevätkaudella ja kolme syksyllä. Tavoitteena oli saada mukaan 15 uutta vapaaehtoista. Tavoite ylittyi; vuoden aikana koulutettiin yhteensä 29 miestä,

joista 25 lähti mukaan toimintaan heti. Vuoden aikana mieskaverin sai 28 lasta, joista 3 oli tyttöjä.

Myös mieskaveria lapselleen hakevat äidit perehdytetään toimintaan. Äitien ryhmätapaamisia järjestettiin vuonna 2015 viisi. Niissä perehdytettiin yhteensä 37 äitiä toiminnan periaatteisiin ja käytäntöihin. Hakemuksia mieskaverin saamiseksi tuli yhteensä 39. Odotusaika mieskaverin saamiseksi vaihteli muutamasta päivästä reiluun vuoteen.

Vuoden 2015 aikana mieskavereille järjestettiin kaksi työnohjauksellista vertaistapaamista. Kevään tilaisuuteen osallistui 10 ja syksyn tilaisuuteen 17 miestä. Tapaamiset järjestettiin vuokrasaunatiloissa. Mieskavereilla oli myös mahdollisuus yksilötukeen ja -ohjauk-

seen, jota monet hyödynsivät vuoden aikana.

Mieskavereiden ja lasten yhteisiä retkiä järjestettiin vuonna 2015 neljä. Nämä olivat Mieskaveripäivien yhteydessä järjestetyt Linnanmäen ja Vallisaaren retki (jälkimmäinen yhteistyössä Metsähallituksen ja Puolustusvoimien kanssa). Kalastusretki yhteistyössä *Vihreä Veräjä* -hankkeen kanssa Vanhankaupunginlahdelle sekä Luonnontieteellisen museon retki, jonka tarjosi Helsinki City West -rotaryklubi. Lisäksi miehet, lapset ja äidit kutsuttiin joululögeille 14.12. Pienperheyhdistyksen tiloihin. Jokerien tarjoamien vapaalippujen ansiosta kaikki halukkaat kaverukset pääsivät katsomaan KHL-liigan jääkiekko-otteluita.

Mieskaverina toimimisen lisäksi mieskaverit toimivat aktiivisesti kokemusasiantuntijoina uusille kurssilaisille sekä olivat mukana esittelemässä toimintaa medialle lehti- ja televisiojutuissa.

Tiedotus ja yhteistyö

Vuoden aikana mieskaveritoiminta oli esillä radiossa, televisiossa ja painetussa mediassa. Artikkeleita toiminnasta oli Koululaisessa ja Kaarina-lehdessä. Myös Yle Suomi ja Yle Oulu tekivät jutun mieskaveritoiminnasta. Sosiaalisen median näkyvyyttä vahvistettiin ja mieskavereille perustettiin myös oma suljettu vertaisjakamisen ryhmä Facebookiin.

Mieskaveritoiminnan tavoitteet

Päätavoitteena on tarjota lapselle turvallinen tapa tutustua aikuisen miehen arkeen ja elämään.

- Lisätä lapsen kehitystä tukevia aikuiskontakteja.
- Yksin lastaan kasvattavan äidin jaksamisen lisääminen perheen verkostoa laajentamalla.
- Mielekkään vapaaehtoistoiminnan tarjoaminen ja mieskavereiden yhteisöllisyyden mahdollistaminen.
- Kannustaa toiminnassa mukana olevia äitejä ja miehiä lisäämään tietoa sekä osallistumaan julkiseen keskusteluun lasten kehitystä tukevien roolimallien merkityksestä.

Keskeisimpänä kumppanina vuonna 2015 oli VANUPA-verkosto. VANUPA-yhteistyöverkostoon kuuluvat Pienperheyhdistyksen mieskaveritoiminnan lisäksi Helsingin kaupungin sosiaaliviraston tukihenkilötoiminta, Tyttöjen Talo, HelsinkiMissio ja Helsingin seurakuntayhtymän Erityisnuorisotyön keskus Snellu. Verkoston tavoitteena on vapaaehtoistoiminnasta vastaavien työntekijöiden ja eri järjestöissä toimivien vapaaehtoisten vertaistuki sekä vapaaehtoisten jatkokoulutus. VANUPA-verkoston järjestämiä koulutuksia tarjottiin mieskavereille vuoden aikana kaksi. Heidi Valastilla aiheena oli häpeä ja Janne Viljamaalla itsetunto.

Yhteistyötä tehtiin lisäksi Adoptioperheet ry:n kanssa. Tärkeitä yhteistyökumppaneita olivat lisäksi Turun, Kuopion ja Oulun mieskaveritoimintaa järjestävät Monipalvelukeskus Tsemppi ry, Kuopion Ensikotiyhdistys ry ja Oulun ensi- ja turvakoti ry. Helsingin mieskaveritoiminnan ohjaaja piti tervehdyspuheen Oulun mieskaveritoiminnan järjestämässä hyväntekeväisyysjalkapallo-ottelussa elokuussa.

Toiminnan vaikutukset

Mieskaveritoiminta on vaikuttavaa. Mieskaveri–pikkukaveri-suhteiden lisäksi syntyy myös muita ihmissuhteita, kun mieskaverit tutustuvat toisiinsa ja pikkukavereiden perheisiin. Pikkukaveritkin saavat uusia kavereita toisista pikkukavereista.

Mieskaverikursseilta ja äitien infoista kerätyn palautteen perusteella toi-

mintaan ja mieskavereihin ollaan hyvin tyytyväisiä. Lähetimme syksyllä 2015 sähköpostitse mieskavereille ja äideille kyselyn mieskaveritoiminnasta ja sen vaikuttavuudesta. Kyselyyn vastasi 55 mieskaveria eli noin puolet pääkaupunkiseudun mieskavereista. Äideiltä saatiin kyselyyn 25 vastausta. Seuraavassa pääkaupunkiseudun tuloksia kyselystä.

Suurin osa mieskavereista tapaa lasta 2–3 kertaa kuukaudessa (47 %). Tämä on myös suositus, joka tuodaan esiin koulutuksessa. Osa tapaa useammin, jopa viikoittain.

Mieskavereille tärkeintä toiminnassa oli mahdollisuus olla avuksi (62 %) ja ilo lapsen kanssa jaettavasta ajasta (58 %). Pikkukaverille tärkeimmiksi asioiksi kavaruussuhteessa mieskaverit näkivät tärkeän ihmissuhteen mahdollistamisen (64 %), miehen mallin antamisen (49 %) ja itsetunnon vahvistamisen (43 %).

Suurin osa mieskaveria hakevista perheistä on eroperheitä, mutta mukana on lisäksi leskiä ja yksin adoptoineita äitejä. Äitien vastauksissa korostui tyytyväisyys mieskaverihaun prosessiin ja mieskaverisuhteen toimivuuteen.

On tärkeää, että mieskaveritoiminnan ohjaaja pääsee tutustumaan miehiin kurssin aikana niin ryhmässä kuin henkilökohtaisessa haastattelussa. Äitien infoissa saatu tieto perheen tilanteesta ja lapsesta täydentää varsinaista hakemusta hyvin ja näin prosessi antaa hyvät valmiudet löytää sopiva pikkukaveri kullekin mieskaverille.

Kavaruussuhteet muodostuvat helposti läheisiksi ja merkityksellisiksi. Äidit arvostavat mieskaveritoimintaa. Usein hakemuksia tulee perheistä, jotka ovat kuulleet toiminnasta tuttavaperheen kautta.

Haasteellisissa tilanteissa mieskaveritoiminnan ohjaaja on käytettävissä keskusteluapuun. Tätä käyttivät vuoden aikana niin äidit kuin mieskaverit hyväkseen, ja siitä saatiin kiitettävää palautetta. Myös vertaistuelliset saunailat ja täydennyskoulutukset koettiin tarpeellisiksi.

Sekä mieskaverikoulutuksessa että äitien infoissa kerrotaan osallistujille myös mahdollisuudesta tulla mukaan Pienperheyhdistyksen toimintaan.

Pääkaupunkiseudun mieskaveritoiminnassa oli mukana vuonna 2015

125 (134) vapaaehtoista miestä, **121** (136) pikkukaveria ja **116** (112) perhettä.

Mieskavereiden ja lasten yhteisille retkille ja tapahtumiin osallistui yhteensä **82** (86) lasta ja **123** (102) aikuista.

Vapaaehtoiset mieskaverit antoivat vuoden aikana aikaansa pikkukavereille yhteensä **11 250** tuntia.

(suluissa vuoden 2014 luvut)

efima

Mummila

Pienperheyhdistyksen Mummila on kolmen polven kohtaamispaikka, joka tarjoaa toimintaa lapsille, lapsiperheille ja isovanhemmille.

Mummilassa koulutetaan vapaaehtoisia mummeja ja vaareja sekä järjestetään mielekkäitä ja monipuolisia vapaaehtoistoiminnan muotoja. Ensisijaisesti haetaan isovanhempia kummi-isovanhemmiksi, mutta tarjolla on myös muita lyhytkestoisempia ja vähemmän sitoutumista vaativia vapaaehtoistoiminnan muotoja, kuten toiminta perhekahvilamummina tai -vaarina sekä retkien ja tapahtumien ohjaaminen.

Mummilan vapaaehtoiset kummi-isovanhemmat tarjoavat lapsiperheille käytännön apua lapsenhoitoon ja kasvatukseen sekä tärkeän ihmissuhteen. Monelle yksin lastaan kasvattavalle vanhemmalle kummi-isovanhempi on tärkeä henkinen tuki ja rinnalla kulkija.

Isovanhemmille Mummilan toiminta tarjoaa mahdollisuuden tehdä mielekästä ja palkitsevaa vapaaehtoistyötä lasten hyväksi. Toiminta tuo sisältöä elämään, antaa mahdollisuuksia monenlaiseen toimintaan ja aktiiviseen ikääntymiseen. Kaikessa toiminnassamme leikki, luovuus, ilo lapsuudesta, vanhemmuudesta ja isovanhemmudesta ovat tärkeitä toimintaa ohjaavia tekijöitä.

Mummilan toiminnasta vastaa yksi osa-aikainen ohjaaja ja joukko vapaaehtoisia ryhmien ohjaajia.

Toiminta

Mummilan vapaaehtoiset toimivat vuoden aikana monissa vapaaehtoistoiminnan tehtävissä: kummi-isovanhempina, kahvilaisovanhempina perhekahvilassa, ryhmien ohjaajina ja tapahtumajärjestäjinä. Vapaaehtoistoiminnan koulutus järjestettiin vuonna 2015 sekä keväällä että syksyllä. Kursseille osallistui yhteensä 10 isovanhempaa.

Isovanhemmille kummilapsineen järjestettiin vuoden aikana useita tapahtumia, jotka kokosivat yhteen ison joukon kaiken ikäisiä osallistujia. Yhdessä koetut elämykselliset satu- ja draama-pajat, juhlat, retket ja leirit tukevat ja syventävät lapsen ja isovanhemman suhdetta. Näissä tapahtumissa myös ohjaaja sai tärkeää tietoa lapsen ja isovanhemman suhteen toimivuudesta. Lähes kaikki Mummilan tapahtumat olivat avoimia kaikille yhdistyksen lapsiperheille.

Mummilan kesäleiri järjestettiin Kirkkonummella Mäntyniemessä. Elokuussa Mummila järjesti koululaisten seikkailullisen päiväleirin Vuosaaren seikkailutalolla.

Mummilan isovanhemmille järjestettiin vuoden aikana myös neljä työohjaukseen liittyvää tapaamista. Lisäksi isovanhemmilla oli mahdollisuus saada halutessaan yksilöllistä työnohjausta. Kiitokseksi vapaaehtoistoiminnasta isovanhemmille järjestettiin joulun ja kevätkahvit, isovanhempien päivä sekä virkistytymisiltat syksyllä leirikeskus Sopukassa.

Mummit ja vaarit järjestivät aktiivisesti myös omaa toimintaa yhdessä lasten kanssa tai isovanhempien kesken. Vapaaehtoisten kulttuuriklubi järjesti retkiä ja pelikerho kokoontui kerran kuussa pelaamaan kortti- ja lautapelejä. Lisäksi isovanhemmat järjestivät perheille vappujuhlat.

Mummilan Teatteriryhmä Tuulahdus esiintyi useissa tapahtumissa ja juhlissa. Keväällä Teatteri Tuulahdus esitti Pienperheyhdistyksen tiloissa koko perheen näytelmän ”Satu vuotavasta katosta”. Vuoden aikana esiintymisiä oli Mummilan kekrijuhlissa, Lapsen oikeuksien päivän tapahtumassa sekä perhepäivänä Sopukassa. Lisäksi Teatteri Tuulahdus esiintyi ja järjesti draamallisia leikkituokioita useissa muissa perhetapahtumissa tehden

Mummilan tavoitteet

Tavoitteena on rikastuttaa niin isovanhempien kuin niiden lapsiperheiden elämää, joilla ei ole kontaktia omiin isovanhempiin.

- Lisätä sukupolvien välistä kanssakäymistä
- Vähentää ennakkoluuloja
- Lisätä osallisuutta
- Käydä keskustelua ja etsiä käytäntöjä, miten sukupolvet voisivat toimia yhdessä ja auttaa toisiaan
- Tuoda esille kolmen polven vuorovaikutuksen merkityksellisyttä
- Tarjota mahdollisuus vaikuttaa ja tehdä epäkohtia näkyviksi

Mummilatoimintaa tunnetuksi Annalan kartanon leikkipäivässä ja kekrijuhlassa, Helsingin kaupungin kirjastoissa sekä Ikäinstituutin pikkujouluissa.

Tiedotus ja yhteistyö

Mummilan vapaaehtoiset isovanhemmat ovat aktiivisesti osallistuneet Mummila-toiminnasta tiedottamiseen ja uusien vapaaehtoisten rekrytointiin. Vuonna 2015 Mummila oli esillä mm. Malminkartanon kirjaston tapahtumissa. Lisäksi Mummilan vapaaehtoiset tiedottivat Mummilatoiminnasta aktiivisesti omissa harrastusryhmissään, eläkeläisjärjestöissä ja ystäväpiirissään.

Vuonna 2015 Mummila teki yhteistyötä Helsinki Mission 'Pelastakaa sukupolvi'-hankkeen kanssa ja esitteli toimintaa PESU-infokoulutuksissa.

Syksyllä Mummila siirtyi tiedottamaan toiminnastaan myös Facebookissa.

Toiminnan vaikutukset

Perheiltä saadun palautteen mukaan kummi-isovanhempitoiminta on lisännyt perheiden hyvinvointia. Lapsi on saanut isovanhemmasta tärkeän aikuisuuden elämänsä, mutta myös monet vanhemmat ovat saaneet isovanhemmalta tukea ja ystävän itselleen.

Mummilan tapahtumat ovat saaneet paljon hyvää palautetta. Niistä pääsevät iloitsemaan nekin perheet, joilla ei ole omaa kummi-isovanhempaa. Kolmen

polven välinen vuorovaikutus nähdään yleisesti tärkeänä. Yhdessä isovanhempien kanssa vietetyt tapahtumat ja juhlat ovat monille perheille tärkeitä, koska omaa sukua ei ole ja siksi tällaiset perinteet puuttuvat perheiltä. Yhdessä tekeminen ja tapaamiset luovat me-henkeä ja sitouttavat niin perheitä kuin isovanhempia toimintaan.

Myös isovanhemmat kokevat toiminnan merkitykselliseksi. He ovat saaneet toiminnasta sisältöä elämäänsä sekä tärkeän, perheestä ja muista isovanhemmista koostuvan sosiaalisen verkoston. Mummilan isovanhemmat ovat sitoutuneita toimintaan ja monet aktiivisimmista ovat olleet mukana jo vuosia, jotkut toiminnan alusta alkaen. Useat isovanhemmat ovat ottaneet uuden kummilapsen ensimmäisen kasvettua jo kouluikänsä. Monien vapaaehtoisten mielestä tärkeintä toiminnassa ovat yhteiset tapahtumat, tapaamiset ja vertaisryhmät, joissa niin isovanhemmat kuin lapsetkin tutustuvat toisiinsa. Vapaaehtoisista ja heidän jaksamisestaan huolehtiminen on siksi tärkeää ja sitouttaa vapaaehtoiset toimintaan.

Painopistealueiden toteutuminen Mummilan toiminnassa

Vaikuttaminen on osa Mummilan toimintaa. Mummilan vapaaehtoiset osallistuvat aktiivisesti Mummilan toiminnan suunnitteluun ja tapahtumista kerätään sekä suullista että kirjallista palautetta. Mummilan kehittämisryhmä eli mummilatoimikunta ei toiminut vuonna 2015, koska vapaaehtoiset olivat tyytyväisiä Mummilatoimintaan ja kokivat siksi kehittämisryhmän tarpeettomaksi.

Moninaisuus on Mummilassa voimavara, jota hyödynnetään kaikkien eduksi. Mummilan yhteisöllisissä tapahtumissa, leireillä ja juhlissa kohtaavat eri sukupolvet. Mummilatoiminnassa eri-ikäiset ovat luontevasti kontaktissa toisiinsa, auttavat toisiaan ja rikastuttavat näin toistensa elämää.

Kaikilla perheillä on mahdollisuus osal-

listua useisiin Mummilan tapahtumiin, vaikka perheellä ei omia kummi-isovanhempia olisikaan. Näin useammat lapset saavat kokemuksen isovanhempien läsnäolosta.

Tasa-arvoiseen lapsuuteen kuuluu, että lapsilla on turvallisia aikuisia elämässään. Kummi-isovanhempia tarjotaan erityisesti niille perheille, joilta tukiverkosto puuttuu. Mummilatoiminnassa tuetaan hyvää vanhemmuutta tarjoamalla perheelle tukea ja apua kummi-isovanhemmasta. Kummi-isovanhempi on tärkeä tuki lapselle, mutta usein myös vanhemmat kaipaavat kolmannen polven apua, tukea ja näkökulmia. Kummi-isovanhemmat tukevat vanhemmuutta auttamalla perhettä lasta hoitamalla, mutta myös toimimalla keskustelukumppanina, tukena ja ystävänä vanhemmalle.

Mummilan toiminnassa oli mukana vuonna 2015

81 (78) isovanhempaa
47 (39) kummi-isovanhempaa
60 (54) lasta, joilla on kummi-isovanhempi
49 (43) perhettä, joissa on kummi-isovanhempi

Mummilan retkille ja tapahtumiin osallistui 376 (70) lasta ja 421 (182) aikuista.

(suluissa vuoden 2014 luvut)

Eroauttaminen

Lapsen oikeus molempiin vanhempiin

Kolmasosa kaikista lapsista elää yhden vanhemman luotsaamassa perheessä jossain elämänsä vaiheessa. Yhden vanhemman perheiden lapsista valtaosa on eroperheiden lapsia. Vanhempien ero on iso asia, joka koskettaa jokaista perheenjäsentä ja sisältää aina riskejä ja tuen tarvetta. Pienperheyhdistys ry:n eroauttamisen vertaisryhmissä ja Tapaamispaikan toiminnassa tavoitteena on minimoida lasten menetykset vanhempien erotessa. Tavoitteena on, että lapsi ei joudu ottamaan kantaa vanhempien välisiin ristiriitoihin. Lapsella on oikeus olla lapsi.

Lasten vertaisryhmät

Edellisellä toimikaudella perheiltä saadun palautteen ja toiveiden mukaisesti toimikaudella tarjottiin lasten vertaisryhmiä alle kouluikäisille, alakouluikäisille sekä 13–18-vuotiaille nuorille. Varhaiskasvatusikäisten (4–6-v) Tilli Toukka -ryhmä on lapsille, joiden vanhemmat ovat eronneet tai eroamassa. Alakouluikäisten Taikuri-ryhmä on tarkoitettu vanhempiensa eron kokeneille 7–12-vuotiaille lapsille. Alakouluikäisten Taikuri-ryhmä on tarkoitettu vanhempiensa eron kokeneille 7–12-vuotiaille lapsille.

Perhepaikka Punahilkkan työntekijät olivat saaneet koulutuksen ko. ryhmien ohjaamiseen, ja ryhmien oli määrä kokoontua Punahilkkan tiloissa. Kevään ryhmiin ei kuitenkaan ilmoittautunut osallistujia.

Varhaiskasvatusikäisten lasten ryhmästä tuli joitakin kyselyitä, mutta pienten lasten sitoutuminen kymmenen kokoontumiskertaan muodostui kynnykseksi. Perhepaikka Punahilkkan sijainti oli usealle myös esteenä osallistumiselle. Varsinkin pienempien lasten kohdalla ryhmän kokoontumispaikan tulisi sijaita mahdollisimman lähellä lasten kotia.

Toinen perhepaikka Punahilkkan työntekijöistä irtisanoutui toukokuussa, ja syksyllä lasten ja nuorten vertaisryhmiä ei voitu järjestää resurssien vähyyden vuoksi.

Lasten vertaisryhmätoiminta nähdään edelleen kuitenkin tärkeänä. Tarvetta lasten vertaisryhmille on, koska lapset tarvitsevat myös oman ajan ja paikan, jossa he saavat käsitellä vanhempiensa eroa ikätasonsa mukaisesti. Toimintaa suunnitellaan ja kohdennetaan saadun palautteen pohjalta. Lasten eroryhmätoiminta käynnistetään uudelleen keväällä 2016.

Aikuisten vertaisryhmät

Vanhemman Neuvo – vertaistukiryhmä eronneille

Vanhemman neuvo® -vertaistukiryhmä on tarkoitettu eronneille ja eropäätöksen tehneille vanhemmille, jotka kaipaavat tietoa ja vertaistukea vanhemmuuteen eron jälkeen. Ryhmä on ammatillisesti ohjattu vertaistukiryhmä. Ero tarkoittaa ainakin entisen perherakenteen hajoamista ja perhesuhteiden uudelleenrakentumista.

Eropäätöksen tehtyään vanhempien on pohdittava monia lapsen elämään liittyviä kysymyksiä uudesta näkökulmasta. Vaikka parisuhde päättyy, yhteinen vanhemmuus jatkuu läpi elämän. Ryhmässä pohditaan eri näkökulmista eron vaikutuksia lapseen sekä hänen kasvuunsa ja kehitykseensä.

Vanhemman neuvo vertaistukiryhmä kokoontui vuonna 2015 kahdeksan kertaa. Ryhmiä pidettiin kaksi kuluvana kautena. Yksi oli keväällä ja yksi syksyllä. Palautteen mukaan ryhmästä oli vanhemmille suurta apua. Ryhmässä vanhemmat pohtivat ryhmänohjaajan alustuksen jälkeen pienryhmissä kulloistakin aihetta ja jakoivat kokemuksiaan ja pohdintojaan ryhmän kesken. Ryhmän ajan vanhemmat saivat pohdintatehtäviä myös kotiin. Vanhemman neuvoa pidettiin tarpeellisenä ja hyvänä, erityisesti sitä, että keskiössä on aina lapsi. Ryhmän kokoontumisen ajaksi oli järjestetty lastenhoito.

Tapaamispaikkatoiminta

Tapaamispaikkatoiminta on ammatillisesti ohjattu palvelu, joka antaa

Tapaamispaikan tavoitteet

Tavoittena tukea lapsen ja etävanhemman suhteen syntymistä ja kehittymistä niin, että se edistää lapsen kasvua ja kehitystä sekä tukea molempien vanhempien vanhemmuutta siten, että lapsen etu toteutuu.

- Tukea lapsen turvallisuuden tunnetta tapaamisissa
- Suojata lasta vanhempien välisiltä ristiriidoilta
- Kuulla lasta ja tuoda esiin lapsen näkökulma

mahdollisuuden lapsen ja hänestä erossa asuvan vanhemman turvallisen tapaamisen silloin, kun tapaamisten järjestäminen ei muutoin onnistu. Tapaamispaikassa voidaan järjestää valvottuja tai tuettuja tapaamisia sekä valvottuja vaihtoja.

Valvotussa tapaamisessa tapaamista seurataan jatkuvasti. Työntekijä on samassa huoneessa tai näkö- ja kuuloetäisyydellä tapaajaan ja lapseen. Valvottu tapaaminen voi olla kestoltaan enintään kaksi tuntia.

Tuetussa tapaamisessa työntekijä on tarvittaessa saatavilla. Työntekijä huolehtii tapaamisen alkamisesta ja loppumisesta ja osallistuu tapaamiseen tarvittaessa.

Valvotun vaihdon tavoitteena on varmistaa, että lapsi voi siirtyä toisen vanhemman luokse turvallisesti. Vaihto toteutetaan tapaamissopimuksen mukaisesti. Työntekijä rauhoittaa vaihtotilanteen niin, että lapsi ei joudu vanhempien ristiriitojen keskelle.

Tapaamispaikan aukioloajat olivat vuonna 2015 torstaisin ja perjantaisin klo 15–20, lauantaisin 10–18 sekä maaliskuun alusta lähtien parittomien viikkojen sunnuntaina klo 10–18.

Vuonna 2015 tapaamispaikassa aloitti uusi vastaava ohjaaja helmikuun lopulla. Vuoden aikana tapaamispaikassa työskenteli vastaava ohjaaja kuukausipalkkaisena sekä viisi tapaamisohjaajaa

tuntityöntekijöinä. Tapaamisohjaajat valvoivat tapaamisia pareittain huolehtien tapaamisten sujumisesta turvallisesti ja lapsen edun mukaisesti.

Vuonna 2015 järjestettiin yhteensä 727 tapaamista, joista 278 oli valvottuja tapaamisia, 162 tuettuja tapaamisia ja 287 valvottuja vaihtoja. Valvottuja tapaamisia peruuntui 71, tuettuja tapaamisia peruuntui 32 ja valvottuja vaihtoja peruuntui 33. Tapaamispaikassa järjestettiin tapaamisia 77 asiakasperheelle, 89 lapselle. Perheistä 43:lla oli käräjäoikeuden määräys tai vahvistama sopimus tapaamisista, kahdella perheellä oli hovioikeuden päätös tapaamisten järjestämisestä; lastenvalvojan vahvistama sopimus oli 12 perheellä, sijaishuollon läheteellä asiakkuudessa oli 12 perhettä ja lastensuojelun läheteellä 8.

Tammi–maaliskuussa, ennen uuden sosiaalihuoltolain voimaantuloa, tapaamispaikan kustannukset katettiin Raha-automaattiyhdistyksen avustuksella sekä asiakasmaksuilla. Tapaamispaikan asiakasmaksu helsinkiläisille oli 25 €/h ja ulkopaikkakuntalaisille 75 €/h. Uusi sosiaalihuoltolaki astui voimaan 1.4.2015, minkä myötä tapaamispaikkapalvelu muuttui lakisääteiseksi ja asiakkaille maksuttomaksi. Raha-automaattiyhdistys ei enää tukenut toimintaa, koska lakisääteisten palvelujen järjestäminen on kaupungin vastuulla. Huhtikuun 2015 alusta lähtien tapaa-

mispaikan kustannuksista on vastannut Helsingin kaupunki.

Rahoituspohjan muuttumisen lisäksi uusi sosiaalihuoltolaki on tuonut tapaamispaikkapalvelun työkäytäntöihin muutoksia. Peruuntuneista tapaamisista lähetetään uuden lain mukaan tieto Helsingin kaupungin perheoikeudelliseen keskukseseen. Tulkkipalveluiden saatavuus on helpottunut, koska tulkkipalvelujen kustannuksista vastaa Helsingin kaupunki ja tulkkipalvelut tilataan Helsingin kaupungin kilpailutamilta palveluntuottajilta. Asiakkaiden palveluohjaus on tullut merkittäväksi osaksi työskentelyä.

Syinä tapaamispaikan käyttämiseen olivat mm. vanhempien riitaiset välit, päihde- ja/tai mielenterveysongelmat, tapaamis- ja/tai huoltoriidat, huoli lapsen turvallisuudesta tai kaappausuhka.

Tapaamisohjaajille järjestettiin työn tueksi työnohjausta viisi kertaa. Työnohjauksissa käsiteltiin akuutteja asiakastilanteita huomioiden erityisesti lapsen näkökulma ja sovittiin yhteisiä toimintatapoja ja käytäntöjä. Työnohjauksen lisäksi järjestettiin tapaamisohjaajien omia tapaamisia, joissa mm. käytiin läpi uusien asiakasperheiden tilanteita.

Etelä-Suomen tapaamispaikkojen työntekijät tapasivat toisiaan verkostopalaverissa keväällä Espoon tapaamispaikassa ja syksyllä Pelastusarmeijan tapaamispaikassa Helsingissä. Verkostotapaamisessa suunniteltiin tapaamispaikkojen yhteistyötä ja kehitettiin työkäytäntöjä.

Tapaamispaikka 2015

Tuetut tapaamiset 162 (126)
Valvotut tapaamiset 278 (287)
Valvotut vaihdot 287 (295)
Peruuntuneet tapaamiset 134 (122)
Tapaamispaikkaa käytti 77 (59) perhettä

(suluissa vuoden 2014 luvut)

Toiminnan vaikutukset

Tapaamisia järjestetään vaikeissa tilanteissa oleville perheille. Monien tapaamispaikan asiakasperheiden tilanne on tulehtunut tai jopa kriisiytynyt. Ristiriitatilanteet sekä kulttuurierot vanhempien välillä aiheuttavat usein sen, että vanhemmilla on vaikeuksia erottaa lapsen etua toista vanhempaa kohtaan tuntemansa epäluottamuksen vuoksi. Vanhemmat tarvitsevat usein ulkopuolista apua tapaamisten toteuttamiseen ja lasten turvallisuudentunteen tukemiseen.

Tapaamispaikkatoiminta antaa mahdollisuuden lasten ja vanhempien välisten tapaamisten järjestymiseen sellaisissa tilanteissa, joissa tapaamisten toteutuminen olisi muuten ollut hyvin epävarmaa. Joissain asiakasperheissä lapsen kotitilanne aiheutti huolta, ja tarvittaessa lastensuojelun kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä. Palveluohjauksen merkitys ja tarve on kasvanut. Vanhemmille ja lapsille on järjestetty välikeskusteluja. Välikeskusteluista saatiin myös paljon arvokasta asiakaspalautetta ja tietoa lasten turvallisuudentunteen tukemisesta tapaamisissa.

Tapaamisjärjestelyjä räätälöitiin lasten ja perheiden tarpeiden mukaan. Tapaamisjärjestelyjä suunniteltiin yhdessä sekä lastensuojelun että lastenpsykiatrian kanssa. Lapsen pelätessä tai vastustaessa tapaamista järjestettiin lyhytkestoisia tapaamisia, joiden tavoitteena oli, että lapsi saa vanhempaansa katsekontaktin tai voi tervehtiä tätä. Välikeskusteluissa lapset kertoivat mm., että tapaamisissa on ollut kivaa leikkiminen, autoilla leikkiminen, juokseminen, pallottelu, musiikin kuuntelu ja se, että tietää isän olevan olemassa.

Tenavatupatoiminta

Tenavatupatoiminta antaa vanhemmalle mahdollisuuden osallistua yhdistyksen järjestämiin aikuisten ryhmiin sekä vaikuttamis- ja yhdistystoimintaan. Erityisen tärkeä Tenavatupa on niille perheille, joilta puuttuvat sosiaaliset tukiverkostot.

Tavoitteena vanhemman jaksaminen ja osallisuus

Toiminnanaikainen Tenavatupa

Toimikauden aikana panostettiin erityisesti toiminnanaikaiseen tenavatupal palveluun. Toiminnanaikaista lastenhoitoa järjestettiin tarvittaessa kaiken yhdistyksen toiminnan yhteydessä,

kaikissa yhdistyksen toimipisteissä sekä yhteistyökumppaneiden kanssa toteutetun toiminnan yhteydessä.

Toiminnanaikaisen lastenhoidon järjestäminen on ehdoton edellytys yhden vanhemman perheiden vanhempien osallistumiselle. Maksuton lastenhoito luo edellytykset myös pienituloisten perheiden osallistumiselle toimintaan.

Tenavatupatoiminta 2015

Toiminnanaikaista lastenhoitoa järjestettiin **211** (29) kertaa ja käyntikertoja oli **1025** (432).

(suluissa vuoden 2014 luvut)

Perhepaikka Punahilkka

Perhepaikka Punahilkka on Helsingin Jakomäessä toimiva, lapsiperheille tarkoitettu kohtaamispaikka. Punahilkassa järjestetään lapsiperheille vertaisryhmätoimintaa, retkiä ja tapahtumia. Punahilkkan vertaisohjaaja antaa varhaista tukea ja palveluohjausta, tukee perhettä kasvatukseen liittyvissä kysymyksissä sekä etsii vastauksia erilaisiin elämäntilanteisiin liittyviin kysymyksiin yhdessä.

Punahilkassa on jokaiselle tilaa olla oma itsensä riippumatta perhetilanteesta, kulttuurista tai maailmankatsomuksesta. Perhepaikka Punahilkkan ilmapiiri on saanut erityistä kiitosta suvaitsevaisuudesta. Erilaisista taustoista ja syntyperästä riippumatta kaikki ovat samanarvoisia.

Resurssit ja yhteistyö

Perhepaikka Punahilkkan toimintaa rahoitetaan Helsingin kaupungin järjestöavustuksella ja Raha-automaattiyhdistyksen avustuksella. Punahilkassa oli keväällä 2015 kaksi kokopäiväistä työntekijää, syksyllä vertaistoiminnan ohjaaja ja yksi tuntityöntekijä. Syksyllä toimintaa ohjaamassa oli myös *Poppp -projektin* kolme työntekijää. Yhä isompi osa Punahilkkan toiminnoista toteutettiin vapaaehtoisten vetäjien ohjaamina, työntekijän tehtävänä oli toiminnan koordinointi.

Perhepaikka Punahilkassa tehdään vahvaa ja säännöllistä alueellista yhteistyötä eri tahojen kanssa. Ohjaaja osallistuu muun toiminnan ohella mm. perheverkostoon, johon kuuluvat

kaikki sosiaalialan toimijat Pohjois-Helsingin alueelta, Jakomäkitiimiin, johon kokoontuvat kaikki lapsiperheiden parissa työskentelevät toimijat Jakomäen alueelta ja *Perhe on Pop:n* verkostopalaveriisiin. Yhteistyötä tehtiin myös Neuvokeskuksen kanssa sekä Punahilkassa syksyllä käynnistyneen *Poppp*-projektin puitteissa Koneen säätiön kanssa.

Perhekerho

Perhekerho kokoontui Punahilkassa tiistaisin klo 10–13, ja se oli tarkoitettu kaikille lapsiperheille. Perhekerhon tavoitteena on tukea ja vahvistaa lasten ja vanhempien keskinäistä vuorovaikutusta sekä innostaa perheitä yhdessä tekemiseen. Perhekerhossa käytiin myös henkilökohtaisia keskusteluja ohjaajan kanssa perheen elämäntilanteesta ja mieltä askarruttavista asioista.

Vuoden kuluessa järjestettiin perheiden itsensä toivomaa ja suunnittelemaa ohjelmaa: leivontaa, ruoan tekemistä, askartelua, kukkien ja yrttien istuttamista sekä lautapeliä pelaamista. Perhekerhossa kävi vieraana myös puheterapeutti, joka kertoi vanhempien puhelimen käytön vaikutuksesta lapsen puheen kehitykseen. Syksyn aikana, joka toisena tiistaina, toiminnassa oli mukana *Poppp*-projektin työntekijöitä. Heidän tarkoituksenaan oli innostaa ja aktivoida kävijöitä vaikuttamaan omiin asioihinsa ja pohtimaan osallistumista yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Mietittiin, mihin yksilö voi vaikuttaa ja miten.

Avoin perhekahvila

Avoin perhekahvila kokoontui Punahilkassa keskiviikkoisin klo 10–13 ja on tarkoitettu kaikille lapsiperheille. Keskiviikon perhekahvila on Punahilkkan toiminnoista suosituin. Kävijöissä on laaja kirjo eri kulttuureihin ja kieliryhmiin kuuluvia perheitä. Perhekahvila antaa perheille mahdollisuuden sosiaalisten verkostojen luomiseen ja ylläpitämiseen samassa elämäntilanteessa olevien perheiden kanssa sekä mahdollisuuden tutustua muihin kulttuureihin. Perhekahvilassa käytiin monia keskusteluita lapsiperheitä koskevista aiheista.

Yhden vanhemman perheiden/kaikkien lapsiperheiden iltakahvila

Yhden vanhemman perheiden iltakahvila toimi Punahilkassa parittomilla viikoilla torstaisin klo 16–19. Parillisilla viikoilla oli *Poppp*-projekti, jolloin kahvila oli tarkoitettu kaikille lapsiperheille. Kahvilassa kävi syksyllä vierailulla Eduskunta-näytelmien ohjaaja, Susanna Kuparinen, joka kertoi näytelmien tekemisestä ja taustatyöstä sekä keskusteli asiakkaiden elämäntilanteista.

Kävijöiden ehdotuksesta kahvilan aukioloaika muutettiin edellisestä vuodesta tunnilla eteenpäin. Myöhempi aika helpotti työssäkäyvien vanhempien osallistumista toimintaan. Kahvilaa käyttivät osittain eri kävijät kuin päivällä tapahtuneessa toiminnassa.

Keskusteluapu, palveluohjaus ja neuvonta

Keskusteluapua, neuvontaa ja palveluohjausta tarjotaan Punahilkassa eri toimintojen yhteydessä. Perhekahvilassa keskusteltiin syksyn aikana rasismista, jota perheet kohtasivat yhä enemmän. Käytiin läpi tilanteita, joita ihmiset olivat kohdanneet, ja sitä, millaisia pelkoja huutelut herättävät lapsissa. Monet perheet kokivat, että Punahilkka on ainoa paikka kodin ulkopuolella,

Perhepaikka Punahilkkan tavoitteet

Tavoitteena sosiaalisten verkostojen laajentuminen

- Tukea perheiden sosiaalista verkostoitumista
- Tukea vanhemmuutta elämän eri tilanteissa siten, että lapsen etu toteutuu
- Tukea vanhempien ja lasten välistä vuorovaikutusta ja innostaa perheitä yhdessä tekemiseen

jossa tietää olevansa turvassa ja saa olla juuri sellainen kuin on. Keskustelua herättivät myös Suomen poliittinen ilmapiiri sekä hallituksen leikkaukset ja niiden konkreettiset vaikutukset köyhien lapsiperheiden asemaan ja tilanteeseen. Huolta aiheuttivat vanhemmuuden kysymykset, huoltajuuskiistat, rahojen riittämättömyys, sairaudet ja niiden kanssa pärjääminen, perheiden ja lasten hankalat tilanteet niin kotona, koulussa kuin kaveripiirissä, sekä stressi ja jaksamattomuus.

Vapaaehtoisten ohjaamat ryhmät

Vapaaehtoiset ohjasivat itse joitain ryhmiä Punahilkkan tiloissa. Vuoden ympäri pidettiin joogan ja itämaisen tanssin ryhmiä, joissa lapset saivat olla mukana. Improvisaatioryhmä kokoon-tui kerran viikossa syksyllä.

Tapahtumat

Punahilkassa järjestettiin vuoden aikana monta erilaista tapahtumaa. Osa tapahtumista toteutettiin yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa. Punahilkassa järjestettiin naistenpäivän kunniaksi Naisten hemmotteluilta ja myöhemmin Halloween-juhla. Ennen joulua ohjelmassa oli aikuisten jouluas-karteluilta, piparkakkutalotalkoot ja porkkana- ja lanttulaatikoiden tekoilta. Ylimääräinen kahvila järjestettiin pari päivää ennen joulua, jolloin räppärit Mikael Gabriel sekä Jare ja Ville Galle kävivät Punahilkassa lahjoittamassa lapsille joululahjoja.

Yhdessä alueen muiden toimijoiden kanssa järjestettiin Punahilkkan ja leikki-puiston yhteinen joulujuhla, Jakomäen Joulumaatapahtuma, johon Punahilkka osallistui joulukorttien askartelupis-teellä 68 aikuisen ja 83 lapsen voimin. Punahilkassa käyvät äidit osallistuivat

Perhekahvila Punahilkka 2015

Punahilkkan toimintoihin osallistui
152 (141) eri perhettä.

(suluissa vuoden 2014 luvut)

MLL:n joulukeräyksen lajittelutalkoi-siin, joiden ajaksi oli lapsille järjestetty hoitoa.

Retket

Retkiä tehtiin Punahilkasta vuoden aikana Tekniikan museoon, Koiramä-en Pajutallille kahteen eri kertaan, Helsingin seurakuntien omistamaan Mustasaareen sekä koko päivän retki Muumimaailmaan MC Malmittarien lahjoittamalla pääsylipuilla ja bussikul-jetuksella. Myös mustikassa käytiin Sipoossa. Koneen säätiön rahoituksella käytiin katsomassa Eduskunta III -näy-telmä Ryhmäteatterissa ja järjestettiin lapsille näytelmän ajaksi yöhoito.

Poppo-projekti 2015–2016

Polkuja osallistumiseen: Poliittisen performanssin perusoppimäärä

Äänestysprosenttien lasku ja politiik-kaa kohtaan tunnetun kiinnostuksen väheneminen ovat aiheuttaneet huolta julkisessa keskustelussa. On myös ha-vaittu, että suomalaisen yhteiskunnan eriarvoistumiskehitys näkyy poliittises-sa osallistumisessa. Laadullista tutki-musta poliittisesta osallistumattomuus-desta on kuitenkin vähän.

Poppo-projekti 2015–2016 -hankkeessa kehitetään toimintatutkimuksen, kan-

salaisjournalismin ja yhteisöteatterin menetelmiä yhdistävää mallia, jonka avulla voidaan tarttua poliittiseen osallistumattomuuteen. Yhteisötaiteilijan, tutkijan ja toimittajan muodostava työryhmä toteuttaa puoli vuotta kes-tävän työpajan Punahilkkan toimintaan osallistuvien yksinhuoltajaperheiden kanssa. Pajassa etsitään ja kehitetään erilaisia poliittisen toiminnan malleja sekä puretaan osallistumisen esteitä yhdessä osallistujien kanssa. Muka-na toiminnassa ovat sosiologi Eeva Luhtakallio, yhteisöteatteriohjaaja Mari Kahri, toimittaja Maria Mustranta. Projekti toteutetaan Koneen säätiön avustuksen turvin.

Projektin kolme työntekijää ovat osallistuneet Punahilkkan toimintaan syksyn 2015 ajan. Yhteistyö jatkuu vielä vuonna 2016. Toimintaan on liittynyt erilaisia työpajoja, haastat-teluja, keskusteluja, radio-ohjelman tekoa, teatterissakäyntiä ja keskusteluil-ta Eduskunta III- näytelmän ohjaajan kanssa Punahilkassa. Projekti jatkuu vuonna 2016 teatterityöpajoilla ja erilaisilla draamaharjoitteilla ja -työs-kentelyllä.

Toiminnan arviointi ja vaikutukset

Perhepaikka Punahilkka on ollut tär-keä kohtaamispaikka Jakomäen alueen

kävijöille, niin aikuisille kuin lapsille. Punahilkkan toiminnassa on onnistuttu tukemaan erilaisia lapsiperheitä. Tiivis yhteistyö muiden toimijoiden kanssa kertoo myös Punahilkkan merkityksestä perheisiin liittyvässä työssä.

Punahilkkan kävijät ovat monista eri kulttuureista, maista ja uskonnoista kotoisin olevia vanhempia ja lapsia. Maailman tilanteen muuttuessa on ollut välttämätöntä ottaa kantaa lisääntyneeseen rasismiin, jota kävijät ovat kohdanneet elämässään. Punahilkassa on onnistuttu erinomaisesti toisten erilaisuuden kunnioittamisessa, vuoropuhelussa ja ymmärtämisessä. Vuorovaikutus on rikasta ja monipuolista. Vaikka Punahilkassa kuulee monia eri kieliä, yhteisestä sopimuksesta puhutaan kuitenkin enimmäkseen Suomea. Kotouttaminen sujuu Punahilkkan toiminnassa luonnollisesti muun toiminnan ohessa.

Vertaistuellla on myös suuri merkitys. Toiminnan aikana vanhemmat ovat huolehtineet toistensa lapsista, kun vanhemman on täytynyt käydä asioilla. Punahilkassa syntyy ystävyyssuhteita ja vanhemmat lapsineen tapaavat toisiaan myös muualla. Elokuussa 2015 pidettiin yhteinen ilta Punahilkassa käyville vanhemmille, minkä jälkeen vanhemmat aktivoituivat hoitamaan käytännön asioita, joista yleensä huolehtii Punahilkkan ohjaaja. Osa vanhemmista innostui jopa pitämään Punahilkkaa auki, silloin kun ohjaaja oli lomalla.

Perheet ovat olleet tyytyväisiä Punahilkkan toimintaan, ja palaute on ollut positiivista. Kävijät ovat olleet tyytyväisiä nopeaan apuun, jota ei tarvitse jonottaa. Monia asioita on saatu eteenpäin pelkästään keskustelemalla ja ohjaamalla oikean viranomaisen luo. Toiminta on ollut vaihtelevaa ja monipuolista. Kävijöiden osallisuutta on lisännyt se, että perheiden omia toiveita on pyritty toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan.

Projektit

Pikkukaveria ei jätetä -projekti 2012–2017

Monelta lapselta puuttuu elämästään aikuinen mies, joka olisi säännöllisesti läsnä lapsen elämässä. Päiväkodeissa ja alaluokilla aikuiset ovat etupäässä naisia ja monen lapsen kontaktit aikuisiin miehiin ovat satunnaisia. Isän tai merkittävän aikuisen miehen puuttuminen aiheuttaa lapselle lisääntyneen syrjäytymisriskin.

Pienperheyhdistys on ylläpitänyt Mieskaveritoimintaa pääkaupunkiseudulla jo yli kaksikymmentä vuotta ja toiminnassa on mukana noin sata mieskaveria. Yhdistys on laatinut toiminnalle laatukriteerit ja rekisteröinyt Mieskaverit® -tavaramerkin.

Pikkukaveria ei jätetä -projekti laajentaa Mieskaveritoiminnan valtakunnalliseksi nuorten syrjäytymistä ennalta ehkäiseväksi toiminnaksi, jolla on merkittävää yhteiskunnallista vaikuttavuutta sekä tärkeä rooli muiden vapaaehtois-

toiminnan muotojen rinnalla. Pikkukaveria ei jätetä -projektin myötä käynnistyi Mieskaveritoiminta vuosien 2012–2015 aikana Tampereella, Turussa, Oulussa, Jorjoissa ja Kuopiossa. Projektin ulkopuolella, mutta sen innoittamana, mieskaveritoiminta alkoi myös Vaasassa, jossa ohjaajan perehdytys, ensimmäisen mieskaverikurssin valmistelu ja siitä tiedottaminen tapahtuivat kuluneen vuoden aikana.

Pikkukaveria ei jätetä -projekti on osoittanut, että mieskaveritoiminnan vakiintuneet, tunnustusta saaneet ja toimiviksi havaitut toimintamallit ovat hyvin siirrettävissä muille paikkakunnille.

Toiminta vuonna 2015

Toimikaudella jatkettiin Mieskaveritoiminnan koordinoitua Turussa ja Oulussa yhteistyössä paikallisten yh-

Pikkukaveria ei jätetä -projektin tavoitteet

Projektin päätavoite oli pysyvä ja elinvoimainen Mieskaveritoiminta neljällä uudella paikkakunnalla vuoden 2015 loppuun mennessä.

- Kehittää, juurruttaa ja levittää hyviä käytäntöjä

teistyötahojen kanssa sekä keskittyttiin toimintojen vakiinnuttamiseen näillä paikkakunnilla. Joroisilla alkanut mieskaveritoiminta siirtyi Kuopioon, Lapsen kengissä ry:ltä Kuopion ensikotiyhdistykseen. Turun monipalvelukeskus Tsemppi sai rahoituksen puolipäiväiseen mieskaveritoiminnan ohjaukseen, ja toiminta vakiintui. Samoin Oulussa toiminta vakiintui kokopäiväisen ohjaajan resurssien myötä.

Kuopio

Joroisilla kaksi vuonna 2014 käynnistynyttä kaveruutta ovat edelleen käynnissä. Kuopion alueella käynnistyi seitsemän kaveruutta vuoden 2015 aikana. Vuoden aikana pidettiin kaksi mieskaverikurssia, joilla koulutettiin yhteensä kahdeksan mieskaveria. Vuoden aikana käynnistyi seitsemän kaveruutta. Projektin päättyessä toimivia kaverisuhteita oli yhteensä yhdeksän. Kuopion seudun mieskaveritoiminnasta tehtiin vuoden aikana yhteensä 11 lehtijuttua ja Mieskaveritoimintaa esiteltiin kahdeksassa eri tapahtumassa tai tilaisuudessa

Oulu

Vuoden lopussa koulutettuja mieskavereita oli kaiken kaikkiaan 22. Vuoden aikana pidettiin kolme mieskaverikurssia, joilla koulutettiin 15 mieskaveria ja 12 lasta sai mieskaverin. Vuoden 2015 päättyttyä jäi mieskaveria odottamaan 7 lasta. Osa perheistä jäi toiminnasta pois perheiden elämäntilanteiden muututtua hakemuksen jälkeen.

Metsähallituksen kanssa järjestettiin 4.6. onnistunut luontokasvatuspäivä Liminganlahden luontokeskuksessa. Toiminnan tukemiseksi järjestettiin Hyväntekeväisyysottelu paikallisten jalapalloseurojen ym. tapahtumayhteistyökumppaneiden kanssa 20.8. Ottelu tuotti sekä lapsille että mieskavereille onnistumisen kokemuksia, yhteenguuluvaisuuden tunnetta ja mahdollisuuden tavata ihailemiaan liigapelaajia. Neljä mieskaveria, viisi lasta ja neljä

äitiä osallistui valtakunnallisille Mieskaveripäiville Helsingissä 13–14.6.

Turku

Turun Monipalvelukeskus Tsemppissä mieskaveritoiminnan ohjaaja vaihtui ja sai perehdytyksen aikaisemmalta Turun mieskaveriohjaajalta sekä Helsingissä Pienperheyhdistyksen mieskaveritoiminnan ohjaajalta. Turun mieskaveritoiminnassa on tällä hetkellä mukana 25 mieskaveria. Vuoden aikana koulutettiin kymmenen uutta mieskaveria, uusia kaveripareja muodostui neljä.

Tampere

Ahjalan setlementin ylläpitämän mieskaveritoiminnan projektirahoituksen päättyttyä kesällä 2014 ei Tampereella ole ollut tahoja järjestämässä mieskaveritoimintaa. Tampereella toimiviin mieskavereihin on pidetty jonkin verran yhteyttä Pienperheyhdistyksestä käsin ja uutta yhteistyökumppania on etsitty olemalla yhteydessä tampereilaisiin järjestöihin ja valtakunnallisiin yhteistyökumppaneihin. Tampereella noin 20 mieskaveri-lapsi-paria tapaa edelleen toisiaan.

Kesällä järjestettiin ensimmäiset, valtakunnalliset Mieskaveripäivät Helsingissä. Mieskaveripäivien tarkoituksena oli tehdä toimintaa edelleen tunnetummaksi. Mieskaveripäivien avajaistilaisuudessa puhui lapsiasiavaltuutettu Tuomas Kurttila, lastenpsykiatri Raisa Cacciatore, tutkija Petri Paju ja projektipäällikkö Petri Kaverma. Mieskaveripäivät jatkuivat *Emma ja Elias* -ohjelman muiden järjestöjen kanssa Linnanmäellä huvitellen – paikalla oli 13 mieskaveria ja 16 lasta. Sunnuntaina mieskaveripäivät huipentuivat Metsähallituksen kanssa yhteistyössä järjestettyyn retkeen suljettuun Vallisaareen, jossa mukana oli 19 mieskaveria ja 15 lasta.

Tiedottaminen

Mieskaveritoiminnasta tiedotettiin erityisesti lasten ja nuorten parissa työskenteleville tahoille ja järjestöille sekä

yksinhuoltajia tavoittaville yhdistyksille. Mieskavereita pyrittiin rekrytoimaan erityisesti median kautta. Paikallismediat huomioivat kiitettävästi mieskaveritoiminnan alkamisen eri paikkakunnilla. Toimintaa on markkinoitu yhteistyökumppaneiden julkaisuissa ja tapahtumissa. Lisäksi toimintaa on käyty markkinoimassa erilaisilla messuilla. Kursseja ja toimintaa on mainostettu julkisissa tiloissa, kuten kaupoissa sekä säännöllisesti paikallisessa ilmaisjakelulehdessä.

Projektiin liittyi oleellisena osana mieskaveritoiminnan tiedotus- ja näkyyssstrategian suunnittelu ja toteuttaminen. Mieskaveritoiminnan kotisivuja muokattiin ja järjestettiin uudelleen. Tieto kulki hyvin eri paikkakuntien mieskaveritoiminnan Facebook-sivujen kautta. Vuoden aikana Mieskaveritoiminnan valtakunnallisen Facebook-sivun toimintaa lisättiin. Eri paikkakuntien tiedottamisen yhtenäistä ilmettä hiottiin uudistamalla esitteet, messu- ja esittelymateriaalia sekä tekemällä mieskaveritoiminnasta julkaisu, joka kertoo kuvin sekä mieskavereiden ja toiminnassa mukana olevien äitien sanoin toiminnan tärkeydestä.

Ohjaajien välinen yhteistyö

Ajankohtaisia mieskavereiteemoja käsiteltiin vuoden 2015 mittaan erityisissä työrukkaskokouksissa, joita oli vuoden aikana 10. Kokouksiin osallistuivat projektiin kuuluvien taustayhteisöjen mieskaveriohjaajien lisäksi Pienperheyhdistyksen mieskaveriohjaaja, sekä Vaasan ensi- ja turvakodin mieskaveriohjaaja. Kokouksen aiheina ovat olleet mm. mieskaveritoiminnan tavoitteet, koulutuksen toteutus, projektin arviointien suorittaminen, mieskaveritoiminnan laatuksiteerit sekä projektin tiedotukseen liittyvät teemat kuten esimerkiksi tiedotusstrategia. Mieskaveriohjaajat ja projektipäällikkö ovat tavanneet lähes viikoittain videokokouksissa, joissa on käyty läpi paikkakuntaakohtaisia asioita ja mm.

loppuraportointiin ja jatkorahoitukseen liittyviä kysymyksiä.

Toiminnan vaikutukset ja tulokset

Pikkukaveria ei jätetä -projektin tuloksena ovat kehittyvät ja yhä paremmin toimivat yhteistyöverkostot eri paikkakunnilla. Tuloksena on syntynyt mieskaveri–pikkukaveri-pareja Turkuun, Kuopioon ja Ouluun. Vapaaehtoiset, äidit ja lapset ovat tutustuneet toisiinsa, ystävystyneet sekä saaneet uutta sisältöä ja merkitystä elämäänsä. Myös pikkukavereiden äidit ovat saaneet toiminnan vuoksi helpotusta lastensa arjen ja vapaa-ajan järjestämisessä. Monet äidit ovat myös aktivoituneet paikkakuntansa järjestötoimintaan mieskaveritoiminnan myötä.

Pikkukaveria ei jätetä 2012–2015

-hankkeen aikana ilmeni paikkakuntakohtaisia eroja siinä, miten sekä miehet että perheet lähtivät mukaan toimintaan. Hankkeen aikana esiin tuli tarve löytää menetelmiä toiminnan turvallisuuden ja tasaisen laadun varmistamiseksi eri paikkakunnilla.

Pikkukaveria ei jätetä 2012–2015

-projektia käynnistettäessä, ei osattu ottaa huomioon kumppanijärjestöjen työyhteisöjen ja hallitusten sitoutumisen tärkeyttä. Tietoa yhdenmukaisemman linjan ja taustaorganisaatioiden sitoutumisen tarpeesta tuli hankkeen aikana mukana olleiden tahojen mieskaveritoiminnan ohjaajilta. Toimintaa järjestävien tahojen kanssa tehdyt yhteistyösopimukset eivät ole taanneet yhdenmukaista sitoutumista toimintaan eikä yhdenmukaista viestintää järjestävissä tahoissa. Taustayhteisöjen sitoutuminen toimintaan on saattanut jäädä vain yhden henkilön varaan. Näiden tulosten johdosta vuoden 2015 aikana tehtiin kysely mieskaveritoimintaa järjestävien järjestöjen henkilökunnalle ja luottamusjohdolle sekä päätettiin hakea jatkorahoitusta hankkeelle, jotta voidaan paneutua sitoutumisen kysymyksiin ja vahvistaa yhteistyörakennetta.

Hyvinvointiryhmä Kymppin Naiset 2014–2015

Hyvinvointiryhmä Kymppin Naiset toteutettiin Kunnossa kaiken ikää -hanketuen ja Vappu Jakobssonin rahaston tuella.

Ryhmän tavoitteena oli tutkia, lisätä ja kehittää kokonaisvaltaista tapaa oman hyvinvoinnin lisäämiseen yhden vanhemman perheissä. Ryhmässä selvitettiin, mitkä tekijät estävät hyvinvointia, ja kokeiltiin mielekkäitä tapoja lisätä liikuntaa. Ravintovalmentaja vieraili luennoimassa ravinnon merkityksestä terveydelle. Ryhmän tavoitteena oli myös kehittää hyvinvointia edistävän ryhmätoiminnan malli, joka olisi helppo toteutettavissa eri toimijoiden kesken.

Hyvinvointiryhmään valittiin hakemusten perusteella kymmenen perhettä. Perheistä kahdeksan sitoutui toimintaan. Kahden perheen elämäntilanne muuttui ryhmän aikana ja ryhmään osallistuminen jäi. Ryhmä kokoontui säännöllisesti liikkumisen, yhteisen keskustelun ja yhteisen lounaan merkeissä. Lapsille oli järjestetty hoitoa aikuisten toiminnan aikana. Jokaisella ryhmäkerralla oli oma teemansa, ja ryhmäkertojen välillä keskustelu jatkui ryhmän omassa Facebook-ryhmässä.

Tapaamisissa annettiin myös erilaisia tehtäviä ja teemoja mietittäväksi seuraavaa kokoontumista varten. Ryhmä kokoontui kesäkuussa leirille kesäkotikallioniemeen, ja loppuleiri pidettiin Ensi- ja turvakotien liiton koulutuskeskus Sopukassa. Ryhmän jäsenistä seitsemän osallistui naisten Kymppille. Osallistujien tavoitteet olivat hyvin konkreettisia ja arkeen liittyviä: ylös sohvalta, kymppi läpi, irti sokerista, parempaa jaksamista lapsen kanssa sekä painonhallinta ja laihdutus. Yhtenä tavoitteena ryhmällä oli myös saada uusia ystäviä ja lisää työkaluja hyvinvoinnista huolehtimiseen kuormittavassa elämäntilanteessa.

Keskeisiksi hyvinvointiin vaikuttaviksi teemoiksi nousivat uni, ravinto, stressi ja mielekäs liikkuminen. Arjen hallinta helpottui, kun lepo ja stressinhallinta olivat tasapainossa. Lapsen kanssa olo tuntui helpommalta ja arki mielekkäämmältä, kun oma vointi koheni pienten muutosten kautta. Ryhmässä todettiin vertaisuuden olevan todella merkittävä voimavara ja yhteisten tapaamisten tukeneen heidän omiin tavoitteisiinsa pääsyä.

Hyvinvointiryhmään osallistuvat saavuttivat henkilökohtaiset tavoitteensa ja osa ylittikin ne. Täydellinen elämäntapamuutos poiki opiskelupaikan ja vakituisen työn. Liikkumisen into ja parempi tapa ruokailla tarttuivat myös lapsiin. Uusia lajeja ja vanhoja tuttuja lajeja löydettiin uudelleen ja elämään tuli uudenlainen, kuntoilevampi ote. Ryhmän jäsenet kokivat saaneensa palautteen mukaan uusia näkökulmia arjen palapeliin.

Ryhmän toistaminen ei vaadi suuria resursseja. Erilaista hyvinvointiin, ravintoon ja liikuntaan liittyvää materiaalia on ladattavissa ja tilattavissa ilmaiseksi. On hyvä kuitenkin konsultoida alan ammattilaisia eri toimijoiden viidakossa, että ohjeet olisivat mahdollisimman yksinkertaiset ja helposti siirrettävissä erilaisten perheiden arkeen. Vertaisryhmä ja sitä tukeva keskustelumahdollisuus esimerkiksi Facebookissa on hyvä tuki tavoitteisiin pääsemiseksi. Ryhmytymisen tueksi kannattaa järjestää myös pidempiä yhteisiä tapaamisia tai leirejä. Tapaamisten ajaksi on järjestettävä lastenhoito.

Tietoa toiminnan kehittämiseksi

Toimikauden aikana jokaisessa toimintamuodossa on kirjattu toiminnan tavoitteet ja osatavoitteet. Työntekijät arvioivat toiminnan tuloksellisuutta kullekin toimintamuodolle asetettujen tavoitteiden mukaan. Työntekijät arvioivat omaa toimintaansa työnohjauksissa sekä työyhteisön yhteisissä tapaamisissa kuukausittain. Yhdistyksen toiminnan rakenteita arvioitiin hallituksen ja työntekijöiden yhteisillä kehittämisspäivillä helmikuussa ja syyskuussa.

Kokemuksia toiminnasta kerättiin kaikilla tasoilla – työntekijöiltä, tuntipalkkaisilta ohjaajilta ja lastenhoitajilta, vapaaehtoisilta, vertaisohjaajilta sekä toimintaan osallistuvilta.

Yhteistyökumppaneiden kanssa on arvioitu yhdistyksen järjestämän toiminnan ja yhteistyön onnistumista yhteisissä palavereissa. Esimerkiksi Tapaamispaikka järjestää yhdessä Helsingin kaupungin perheasiaintoimiston kanssa vuosittain arviointi- ja keskustelutilaisuuden, jonne kutsutaan tapaamisasioita käsitteleviä tahoja. Perhepaikka Punahilkka on mukana alueellisessa verkostokokouksessa, jossa yhteistyökumppaneiden kanssa arvioidaan ja pohditaan toteutunutta toimintaa lapsiperheiden näkökulmasta.

Yhdistyksen kotisivulla olevan palautelomakkeen kautta on tullut hyvin vähän palautetta. Se on toiminut kuitenkin yhteydenottokeinona uusille toiminnasta kiinnostuneille.

Elokuussa järjestettynä *Painopistepäivänä* toimintaan osallistuneet kokoontuivat päiväksi arvioimaan vuoden aikana järjestettyä toimintaa ja tavoitteiden toteutumista osallistujien näkökulmasta. Osallistujat antoivat ehdotuksia tulevan toimintasuunnitelman painopisteiksi ja toimintalinjoiksi. Päivään osallistuneet olivat yhtä mieltä yhdistyksen strategisesta linjasta ja painopisteistä. Painopistepäivässä tuotettua

tietoa hyödynnettiin 2016 toimintasuunnitelmaa tehtäessä. Esiin nousi retki- ja leiritoiminnan ajankohtiin ja yhdistyksen järjestämän toiminnan hintoihin liittyviä kysymyksiä. Näistä asioista tehtiin jäsenistölle kysely. Vastajia oli 61. Kyselyn avulla työntekijöiden näkemys, retki- ja leiripalautteissa tullut tieto sekä painopistepäivän tiedot saivat vahvistusta.

Retki- ja leiritoiminnan palaute

Pienperheyhdistyksen retki- ja leiritoimintaan osallistuneilta pyydettiin palautetta *SurveyPal*-ohjelmalla. Osallistujista 84 % vastasi palautekyselyihin. Palautteesta ilmenee, että perheiden suurin syy osallistumiseen on vertaistuki ja se, että lapset saavat uusia kavereita ja yhteistä tekemistä (pyöräily, patikointi, ulkoilu). Vuoden retki- ja leiritoiminnan palautteesta tuli entistä selvemmin esille hankaluus sovittaa aikuisten loma-aikoja lasten pitkiin kesälomiin. Yhdistyksen retkiä toivottiin esimerkiksi syyslomalla loppuviikoksi torstaista sunnuntaihin, jotta aikuisen lomapäiviä säästyy ja silti perheellä on yhteistä syyslomaohjelmaa. Joulun ja uuden vuoden väliä pidetään hyvänä retkijajankohtana, sillä monet perheet ovat silloin yksinäisiä ja lapsilla on pitkät lomat. Retki- ja leiritoiminnan ajankohtia ja sisältöjä on muutettu saadun palautteen pohjalta.

Osallistujilta pyydetty palaute ei kaikilta osin antanut tietoa tulevien retkien kehittämiseksi. Palautteesta kävi selväksi, että palautelomakkeen kysymykset tulee muotoilla uudelleen siten, että ne kuvastavat yhdistyksen toiminnan linjoja ja vertaistuen periaatteita. Palaute kertoi myös siitä, että osa osallistujista ei aina tiennyt, minkälaiseen tapahtumaan oli osallistumassa.

Toimintakauden aikana luovuttiin Sofia-asiakastietojärjestelmän käytöstä muissa toiminnoissa paitsi tapaamispaikassa.

Viestintä

Pienperheyhdistyksen jäsenille tiedotettiin tulevasta toiminnasta jäsenkirjeellä sähköpostin välityksellä. Pieni osa jäsenistä sai kirjeen postitse. Jäsenkirjeillä tiedotettiin myös yhteistyökumppaneiden lapsiperheille tarjoamista toiminnoista ja palveluista.

Kotisivut

Toiminnasta tiedotettiin yhdistyksen kotisivuilla toimintakalenterissa. Yhdistyksen kotisivuja selkiytettiin osallistujien palautteen pohjalta niin, että tapahtumat ja ryhmät löytyvät helpommin. Kotisivuilla olevaan blogiin kirjoitti vuoden aikana yhdistyksen työntekijät sekä jotkut toimintaan osallistuneet. Jäseniä ja osallistujia rohkaistiin kirjoittamaan ajatuksistaan ja heille on tarjottu apua kirjoitusten editointiin.

Sosiaalinen media

Pienperheyhdistyksen tiedotuksessa hyödynnettiin sosiaalista mediaa. Yhdistyksellä on käytössä Facebook-sivu, Mieskaveritoiminnan Facebook-sivu, useita Facebook-ryhmiä eri ryhmille, Twitter-tili, Instagram-tili sekä kanava

Youtubessa. Yli neljäsosa Pienperheyhdistyksen kotisivun kävijöistä ohjautui sivulle Facebookin kautta. Twitterin avulla yhdistys osallistui erityisesti lapsia ja lapsiperheitä koskevaan keskusteluun toisten järjestöjen kanssa. Instagram-tilin aloittaminen tuo toimintaa esiin kuvien avulla.

Sivustojen kävijämäärät

Pienperheyhdistyksen kotisivulla oli vuoden aikana 95 865 kyselyä, päivittäisiä kävijöitä oli keskimäärin 300. Mieskaverit.fi-sivustolla kävi joulukuun aikana keskimäärin 234 kävijää päivässä. Yhdistyksen Facebook-sivulla oli vuoden lopussa 1 450 tykkääjää, Mieskaverit-Facebook-sivulla 1 370. Facebookilla tavoitettujen henkilöiden määrä kasvoi loppuvuoden aikana. Kuvien ja julkaisujen määrän lisääminen kasvatti näkyvyyttä. Yhdistyksen Facebook-sivulle ostettiin maksettua mainontaa vuoden 2015 aikana kahdeksan kertaa. Niillä tavoitettiin yhteensä 94 485 henkilöä. Tykkäyksiä, kommentteja ja jakoja oli 2 152 ja julkaisua klikattiin 2 846 kertaa, jolloin saatiin myös kotisivulle kävijöitä. Mieskavereiden Facebook-sivujen kautta ostettiin vuonna 2015 maksettua mainontaa kaksi kertaa ja niillä tavoitettiin 85 995 henkilöä. Tykkäyksiä, kommentteja ja jakoja oli 1 342 ja julkaisua klikattiin 5 366 kertaa. Vuoden aikana molempien Facebook-sivujen 'tykkääjämäärä' lisääntyi monella sadalla ja julkaisuja jaettiin aiempaa enemmän.

Yhteistyö

Viestintätoimisto Mändagin kanssa yhteistyössä konseptoitui Mieskaveri- ja Mummilatoiminnan markkinointisuunnitelma, jonka perusteella kehitettiin molempien viestintästrategiaa ja markkinointia. Facebookissa toteutettiin suunnitelman perusteella joulukuussa mainosjakso, jonka tuloksena verkkosivujemme näkyvyys parani merkittävästi.

Viestinnän koordinaattori

Yhdistykseen palkattiin 1.9. alkaen viestinnän koordinaattori. Koordinaattorin tehtävänä on vapaaehtoisten rekrytointiin, vertaistoiminnan markkinointiin sekä *Pikkukaveria ei jätetä* -projektiin liittyvä viestintä. Viestintäkoordinaattorin palkkaaminen on tehnyt mahdolliseksi ajantasaisen ja suunnitelmallisen tiedotuksen kotisivun ja sosiaalisen median kautta sekä heikoimmassa asemassa elävien yhden vanhemman perheiden tavoittamisen.

Viestintä 2015

Verkkosivuilla oli noin 500 kävijää joka päivä.

Facebook-sivuilla oli vuoden lopussa yhteensä 2 820 tykkääjää.

Facebook-sivuille ostettiin maksettua mainontaa vuoden 2015 aikana yhteensä 10 kertaa ja niillä tavoitettiin yhteensä 180 480 henkilöä.

Hallinto ja henkilökunta

Yhdistyksen kokoukset

Pienperheyhdistyksen sääntömääräiset vuosikokoukset pidettiin 28.3.2015 ja 24.10.2015 kokoushotelli Rantapuistossa. Kevätkokoukseen osallistui 21 ja syyskokoukseen 30 yhdistyksen jäsentä.

Hallitus

Hallituksen muodostavat puheenjohtaja, jota kutsutaan Pienperheyhdistyksen puheenjohtajaksi, sekä vähintään viisi ja enintään yhdeksän muuta jäsentä. Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan. Toimikaudella hallituksessa oli puheenjohtajan lisäksi kahdeksan jäsentä ja hallitus kokoontui 8 kertaa ja käsitteli 116:ta pykälää.

Edustukset

Ensi- ja turvakotien liiton liittotalituksen varajäsenenä toimi Kaija Matikainen.

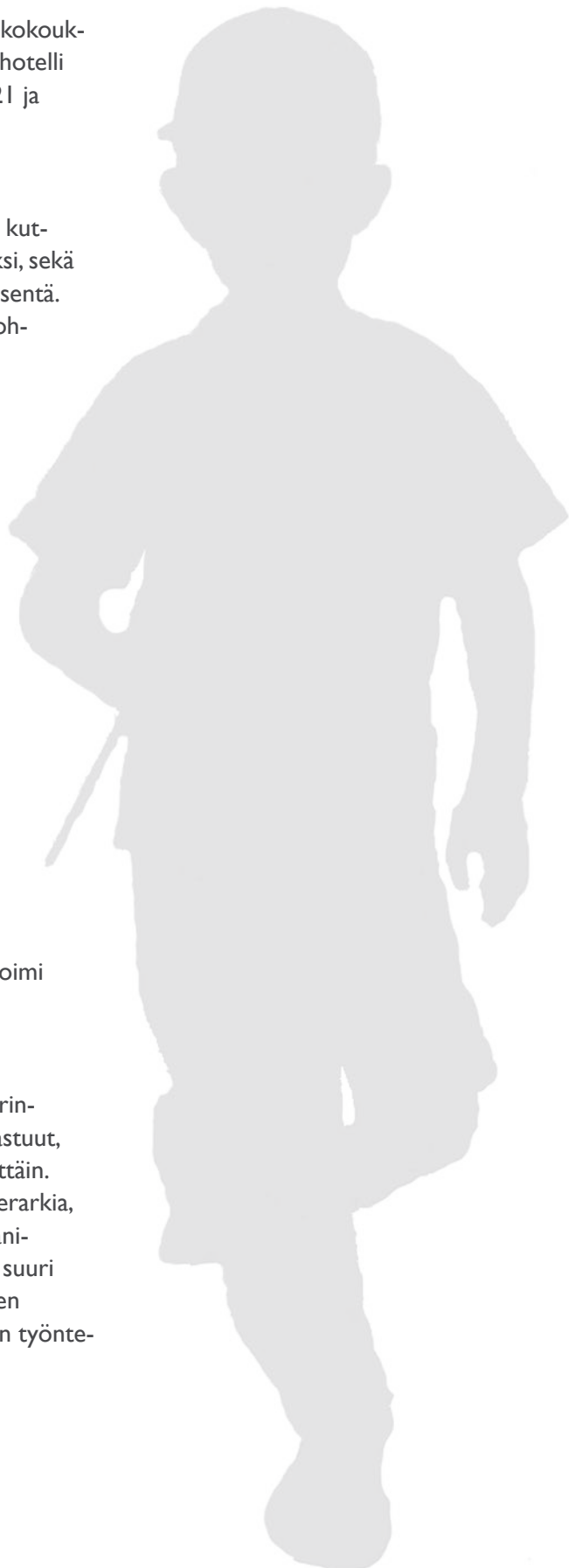
Ursula Oy:n yhtiökokousedustajana oli Tytti Salminen. Ursula Oy:n hallituksen jäsenenä toimi Kaija Matikainen ja varajäsenenä Margit Isomäki.

Työryhmät

Hallituksen jäsenistä koottu varainhankinnan työryhmä kokoontui 2 kertaa miettimään keinoja yhdistyksen varainhankinnan tehostamiseksi. Työryhmän vetäjänä toimi yhdistyksen puheenjohtaja.

Henkilökunta

Kansalaistoiminnan organisaatiossa ei ole perinteistä hierarkiaa vaan aihealueisiin liittyvät vastuut, jotka menevät monin osin päällekkäin ja limittäin. Kansalaisjärjestölle on tyypillistä vähäinen hierarkia, mikä näkyy myös Pienperheyhdistyksen organisaatiossa. Jäsenistöllä ja vuosikokouksella on suuri päätösvalta. Hallitus toteuttaa vuosikokouksen hyväksymää toimintasuunnitelmaa palkattujen työntekijöiden avulla.

Pienperheyhdistyksen henkilökunta ja tehtävät toimintamuotojen mukaan:

Hallinto – Toiminnanjohtaja, taloussihteeri, toimistos sihteeri

Kansalaistoiminta – Kansalaistoiminnan koordinaattorin tehtävänä on vaikuttamistoiminnan, vertaistoiminnan ja vapaaehtoistoiminnan rakenteiden luominen ja kansalais-toiminnan edistäminen kaikissa työmuodoissa yhdessä muiden työntekijöiden kanssa.

Vertaistoiminta – Vertaistoiminnan koordinaattori kouluttaa ja tukee vertaisohjaajia ja aloittaa uusia vertaisryhmiä, toimii ohjaajana ryhmissä ja retkillä. Perhepaikka Punahilkan ohjaajat järjestävät vertaistoimintaa pääasiassa Jakomäessä.

Vapaaehtoistoiminta – Mieskaveritoiminnan ja mummilan ohjaajat kouluttavat vapaaehtoisia, tukevat ja ohjaavat heitä, järjestävät toimintaa vapaaehtoisille ja lapsille, joiden kanssa nämä toimivat.

Viestintä – Viestintäkoordinaattorin tehtäviin kuuluvat kansalaistoiminnan vaikuttamiseen ja heikoimmassa asemassa elävien yksinhuoltajaperheiden tavoittamiseen liittyvät viestintä tehtävät sekä Pikkukaveria ei jätetä -projektin viestintään liittyvät tehtävät. Viestintäkoordinaattori rekrytoi uusia vapaaehtoisia yhteistyössä muiden työntekijöiden kanssa.

Tapaamispaikkatoiminta – Vastaava ohjaaja koordinoi tapaamispaikan toimintaa, toimii osa-aikaisten työntekijöiden esimiehenä sekä pitää yhteyttä asiakkaisiin ja yhteistyökumppaneihin.

Pikkukaveria ei jätetä –projekti (2012–2017) Projektipäällikkö johtaa projektia ja toimii yhteistyössä mieskaveritoiminnan ohjaajan ja viestintäkoordinaattorin kanssa.

Toimikaudella vakinaisessa kuukausipalkkaisessa työsuhteessa oli 11 henkilöä. Yhteensä 55 henkilölle maksettiin palkkaa tai palkkiota. Täysiaikaisiksi muutettuna työsuhteiden määrä oli 12,5. Tuntipalkkaisista työntekijöistä suurin osa työskenteli Tapaamispaikan ohjaajina ja Tenavatuvan lastenhoitajina.

Kaikilla yhdistyksen työntekijöillä on mahdollisuus säännölliseen työnohjaukseen. Yhdistyksessä noudatetaan työhyvinvointiohjelmaa, jonka päivytyksestä vastaa työsuojelutoimikunta. Varhaisen välittämisen mallin avulla tunnistetaan työkykyä uhkaavia tekijöitä, jotta merkittäviin työkyvyn häiriöihin osataan puuttua ajoissa ja työssä suoriutumista voidaan tukea.

Yhdistyksen työsuojelutoimikuntaan kuuluivat Juha Turtiainen (työsuojelupäällikkö), Luru Natunen (työsuojeluvaltuutettu 9.1.2015 asti, luottamusmies 10.1.2015 lähtien), Minna Raitanen (varavaltuutettu 31.5.2015 asti), Susanna Vettenranta (varavaltuutettu 9.1.2015 asti, työsuojeluvaltuutettu 10.1.2015 lähtien), Minna Tukeva (luottamusmies 9.1.2015 asti) ja Petri Kaverma (varaluottamusmies 30.6.2015 asti). Työsuojelutoimikunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa.

Työssä jaksamista tuetaan tarjoamalla työntekijöille lounasseteleitä sekä liikunta- ja kulttuuriseteleitä. Työntekijät saivat vuoden aikana 50 liikunta- ja kulttuuriseteleitä.

Työterveyshuolto on järjestetty Diacor Terveyspalvelut Oy:n kanssa.

Organisaatiokaavio henkilöittäin ja toimipaikoittain 2015

Jäsenistö

Kevät- ja syyskokoukset

Hallitus

Puheenjohtaja Mona Valtonen
Anu Haapanen, Margit Isomäki, Ulla Korhonen, Marjo Myllyniemi,
Outi Pirinen, Satu Saarivuori, Outi Salmi, Annika Rönneberg

Toiminnanjohtaja

Juha Turtiainen

Henkilöstö

Toimistosihteeri	Sari Mäkelä
Taloussihteeri	Leena Nordman
Viestintäkoordinaattori	Jaana Hartikainen 1.9.2015 lähtien
Kansalaistoiminnan koordinaattori	Kaisli Syrjänen
Vertaistoiminnan koordinaattori	Luru Natunen
Vertaistoiminnan ohjaaja	Susanna Vettenranta, perhepaikka Punahilkka
Vertaistoiminnan ohjaaja	Minna Raitanen, 31.5.2015 asti
Vapaaehtoistoiminnan ohjaaja	Marika Rosenberg 1.3.2015 lähtien Mieskaverit®
Vapaaehtoistoiminnan ohjaaja	Mari Kahri, Mummila
Projektipäällikkö	Petri Kaverma 30.6.2015 asti, Pikkukaveria ei jätetä –projekti
Vastaava ohjaaja	Minna Tukeva 9.1.2015 asti, Tapaamispaikka
Vastaava ohjaaja	Tenna Salmén 23.2.2015 lähtien, Tapaamispaikka

Talous

Pienperheyhdistyksen toiminnan kokonaistuotot vuonna 2015 olivat 898 095 € ja kokonaiskulut 914 955 €. Tilikauden alijäämä oli 16 860 €. Yleishallinnon kuluista johtuva, varsinaisen toiminnan kulujäämä oli 49 728 €. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot pienensivät tilikauden alijäämää.

Tilikauden alijäämä muodostuu yleishallinnon kuluista. RAY:n yleiskulujen kohdentamista ja soveltamista koskevien ohjeiden mukaan kohdennetun toiminta-avustuksen (Ak) hyväksyttävät yleiskulut voivat olla korkeintaan 15 % toiminnan toteutuneista kokonaiskuluista. Yleishallinnon henkilöstöä yhdistyksessä ovat toiminnanjohtaja, taloussihteeri ja toimistosihteeri. Yleiskuluja ovat mm. yleishallinnon posti-, puhelin-, internet-, kopio- yms. toimistokulut sekä tilintarkastuslain mukaisen tilintarkastuksen kulut.

RAY:n yhdistykselle vuodeksi 2015 myöntämästä Ak-avustuksesta jäi käytettäväksi 68 034 € seuraavalle vuodelle. Tämä johtuu toimikaudella tapahtuneista henkilöstövaihdoksista, Tapaamispaikkatoiminnan siirtymisestä kunnan velvollisuudeksi sekä vuoden aikana toteutetuista säästötoimenpiteistä.

Mieskaveritoiminnan ohjaaja ja Tapaamispaikan vastaava ohjaaja sanoutuivat irti joulukuussa 2014. Vuodenvaihteen juhlapyhien ja lomien vuoksi uusien työntekijöiden rekrytointi siirtyi seuraavalle vuodelle. Tapaamispaikan uusi vastaava ohjaaja aloitti 23.2.2015 ja uusi vapaaehtoistoiminnan ohjaaja 1.3.2015. Perhepaikka Punahilkkan ohjaajan työsuhde päättyi omasta pyynnöstä 31.5.2015.

Punahilikkaan ei palkattu uutta kuukausipalkkaista ohjaajaa loppuvuodeksi. Punahilkassa ei ole toimintaa kesällä. Vastaavan ohjaajan lisäksi perhepaikan toimintaa olivat toteuttamassa tuntipalkkaiset työntekijät sekä Popp-pro-

jektin ohjaajat. Henkilöstövaihdoksista johtuen henkilöstökulut olivat 34 000 € edellisvuotta pienemmät.

Pienperheyhdistykselle myönnettiin vuodeksi 2015, osana RAY:n toiminta-avustusta (Ak), 54 000 € Tapaamispaikkatoiminnan järjestämiseen. RAY:n avustusta ei voitu käyttää Tapaamispaikkaan 1.4. jälkeen uuden sosiaalihuoltolain astuttua voimaan. Käyttämättä jäänyt osuus 37 000 € siirrettiin RAY:n kanssa tehdyllä sopimuksella käytettäväksi vertaistoimintaan ja vapaaehtoistoimintaan. Henkilövaihdokset vaikuttivat siihen, että toimintojen laajentaminen ei toteutunut suunnitellusti.

Vertaistoiminnassa erityisesti eroauttaminen ei käynnistynyt toimikauden aikana toivotussa laajuudessa.

Tapaamispaikkatoiminnan jatkamisesta 1.4. jälkeen tehtiin hankintasopimus Helsingin kaupungin Sosiaali- ja terveysviraston kanssa. Yhdistys laskutti palveluntuottajana tilaajaa kuukausittain sopimuksessa sovittujen hintojen mukaisesti. Tästä syystä yhdistyksen omatoimiset tuotot olivat selvästi suuremmat kuin edellisellä toimikaudella.

Toimikaudella tehtiin lukuisia säästötoimia, joilla pyrittiin erityisesti kiinteiden kulujen pienentämiseen ja käytettävissä olevien avustusten maksimaaliseen hyödyntämiseen var-

sinaiseen toimintaan. Yhdistys luopui Vuosaaren järjestöalo Merikehdon ylläpitämisestä helmikuussa. Vertaistoimintaa järjestettiin tämän jälkeen Vuosaareissa yhteistyökumppanien tiloissa ja osa toiminnasta, mm. Mummi ja Miinat, siirtyivät Kinaporin toimitiloihin.

Yhden vanhemman perheiden sosioekonominen asema heikentyi edelleen vuonna 2015. Yhdistyksen kokouksen päätöksen mukaisesti toimikaudella panostettiin lasten tasavertaisten osallistumismahdollisuuksien parantamiseen. Toiminnassa huomioitiin perheet, joiden osallistuminen yhdistyksen tai muiden järjestämään toimintaan on haastavaa taloudellisten tai sosiaalisten syiden vuoksi. Tämä koskee erityisesti perheitä, joissa on useita lapsia, eri-ikäisiä lapsia, pitkäaikaissairaita tai erityistarpeisia lapsia. Perheille tarjottiin aikaisempaa enemmän vertaistoimintaa, retkiä ja leirejä joko hyvin pienellä osallistumismaksulla tai ilman omavastuusuutta. Osallistumismaksujen kokonaismäärä laski puoleen.

Vuodelle 2015 myönnettyt avustukset

Avustuksen myöntäjä	Avustuksen käyttötarkoitus	Määrä euroina
Raha-automaattiyhdistys	Vertais- ja vapaaehtoistoiminta, matalankynnyksen kohtaamispaikat	345 000
	Pikkukaveria ei jätetä -projekti	190 000
Helsingin kaupunki Sosiaali- ja terveyslautakunta	Järjestöavustus Lapsiperheitä tukeva avopalvelutoiminta	225 000
Ragnar Ekbergin säätiö	Pääkaupunkiseudun Mieskaveritoiminta	40 000
Kunnossa kaiken ikää -ohjelma	Hyvinvointiryhmä Kympin naiset	1 000
Vappu Jakobsonin rahasto	Hyvinvointiryhmä Kympin naiset	5 000
YHTEENSÄ		806 000

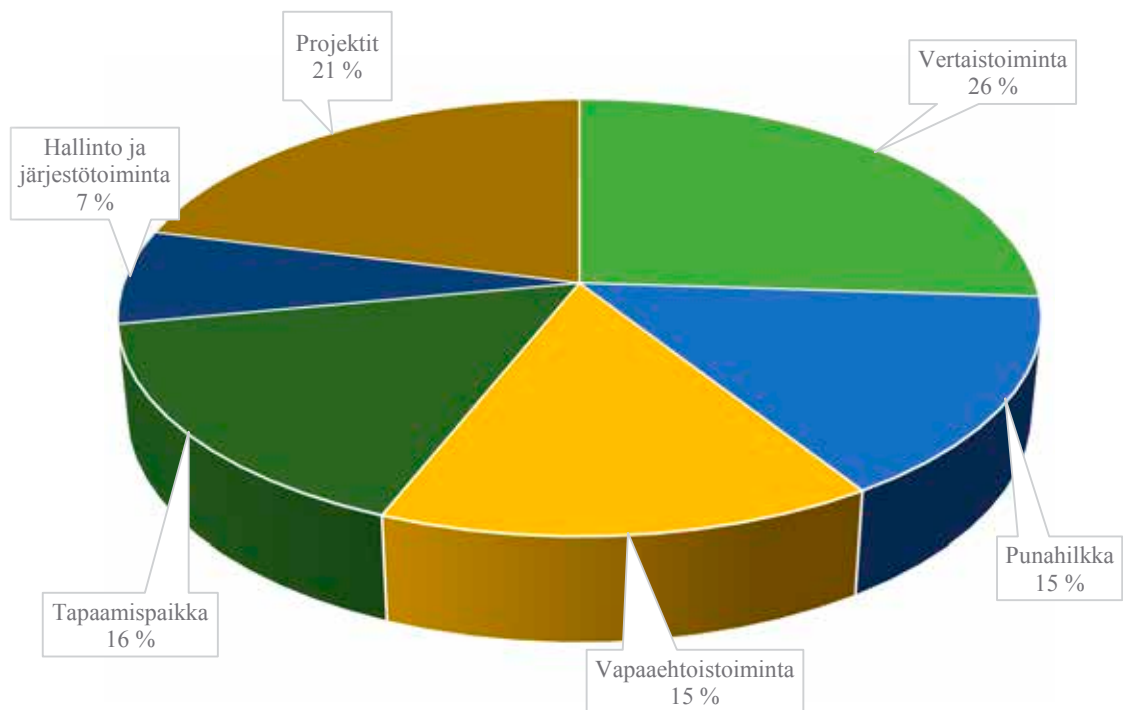

Kiitämme jäsenperheitämme luottamuksesta ja aktiivisesta toimintaan osallistumisesta

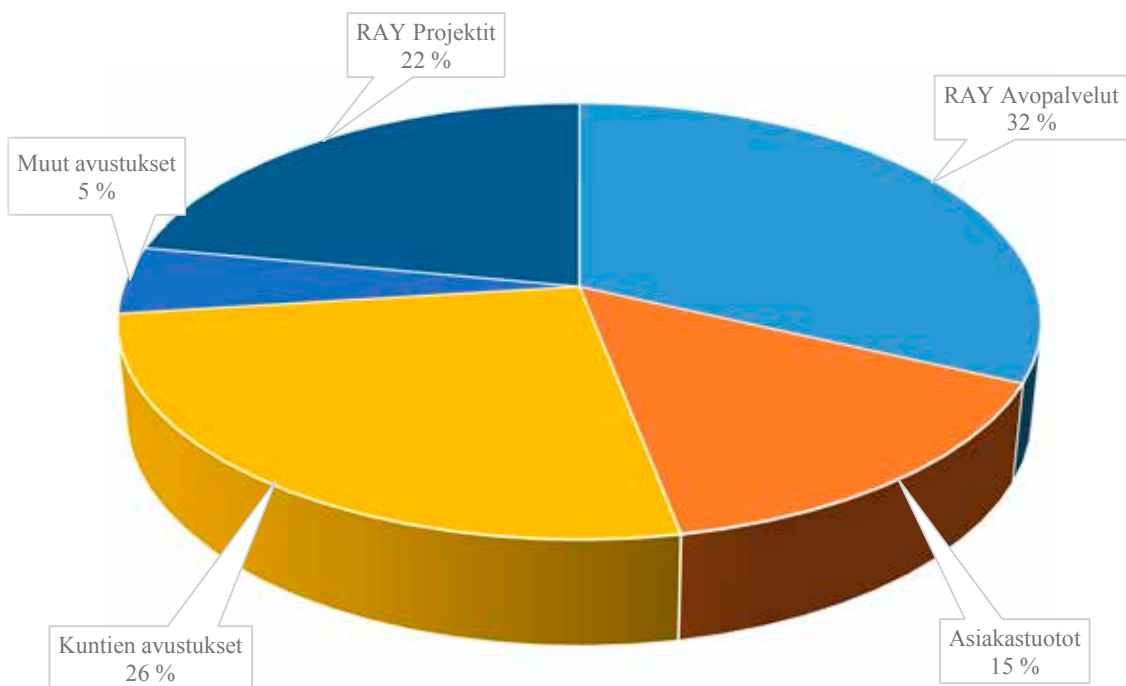
Lämpimät kiitokset kaikille niille vapaaehtoisille, luottamushenkilöille, työntekijöille ja yhteistyökumppaneille, jotka ovat olleet mukana toteuttamassa Pienperheyhdistyksen perustehtävää. Suuret kiitokset myös kaikille toimintaamme tukeneille: Raha-automaattiyhdistykselle, Helsingin kaupungille, Ragnar Ekbergin säätiölle, yrityksille, yhteisöille ja yksityisille lahjoittajille.

Pienperheyhdistys ry

Varsinaisen toiminnan kulujen jakautuminen 2015

Varsinaisen toiminnan tuotot 2015

Tuloslaskelma

PIENPERHEYHDISTYS RY

Y-Tunnus 0221230-6

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2015		1.1.-31.12.2014	
VARSINAINEN TOIMINTA				
Tuotot				
Omatoimiset tuotot	126 563,22		66 405,26	
RAY avustukset	466 425,12		567 861,84	
Kuntien avustukset	225 000,00		210 000,00	
Muut avustukset	46 000,00	863 988,34	40 813,96	885 081,06
Kulut				
Henkilöstökulut	-653 089,93		-687 078,30	
Poistot	-1 320,09		-1 760,12	
Muut kulut	-259 306,33	-913 716,35	-304 048,76	-992 887,18
	-----	-----	-----	-----
Tuotto-/Kulujäämä		-49 728,01		-107 806,12
VARAINHANKINTA				
Tuotot	6 760,42		7 190,00	
Kulut	0,00	6 760,42	0,00	7 190,00
	-----	-----	-----	-----
Tuotto-/Kulujäämä		-42 967,59		-100 616,12
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA				
Tuotot	27 347,43		12 369,44	
Kulut	-1 239,29	26 108,14	-1 427,41	10 942,03
	-----	-----	-----	-----
Tuotto-/Kulujäämä		-16 859,45		-89 674,09
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)				
		-16 859,45		-89 674,09
		=====		=====

PIENPERHEYHDISTYS RY
Y-Tunnus 0221230-6

	T A S E		T A S E	
V A S T A A V A A	31.12.2015		31.12.2014	
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	3 960,28	3 960,28	5 280,37	5 280,37
	-----		-----	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		3 960,28		5 280,37
Sijoitukset				
Muut osakkeet ja osuudet				
Osakkeet	108 162,55		108 259,80	
Rahasto-osuudet	352 729,45	460 892,00	352 729,52	460 989,32
	-----		-----	
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		464 852,28		466 269,69
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	16 814,56		4 092,50	
Muut saamiset	4 020,82		6 010,68	
Siirtosaamiset	31 393,71	52 229,09	3 884,93	13 988,11
	-----		-----	
Lyhytaikaiset saamiset		52 229,09		13 988,11
Rahat ja pankkisaamiset		89 008,97		65 659,02
		-----		-----
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		141 238,06		79 647,13
V A S T A A V A A Y H T E E N S Ä		606 090,34		545 916,82
		=====		=====
V A S T A T T A V A A				
OMA PÄÄOMA				
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	423 312,41		512 986,50	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-16 859,45		-89 674,09	
	-----		-----	
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		406 452,96		423 312,41
VIERAS PÄÄOMA				
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Saadut ennakot	72 034,00		5 000,00	
Ostovelat	16 031,53		15 104,53	
Muut velat	11 302,75		8 079,64	
Siirtovelat	100 269,10		94 420,24	
	-----		-----	
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		199 637,38		122 604,41
		-----		-----
Vieras pääoma yhteensä		199 637,38		122 604,41
V A S T A T T A V A A Y H T E E N S Ä		606 090,34		545 916,82
		=====		=====

Tilintarkastuskertomus

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Pienperheyhdistys ry:n jäsenille

Olen tilintarkastanut Pienperheyhdistys ry:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. – 31.12.2015. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toiminnanjohtajan vastuu

Hallitus ja toiminnanjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toiminnanjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenani on antaa suorittamani tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatan ammattieettisiä periaatteita. Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelen ja suoritan tilintarkastuksen hankkiakseni kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä ja siitä, ovatko hallituksen jäsenet tai toiminnanjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhdistystä kohtaan taikka rikkoneet yhdistyslakia tai yhdistyksen sääntöjä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhdistyksessä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollan tilinpäätöksen vahvistamista sekä vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille ja toiminnanjohtajalle tarkastamaltani tilikaudelta.

Helsingissä 8. päivänä maaliskuuta 2016

Jari Etelämaa HT
Tilintarkastus J. Etelämaa Oy
Hankasuontie 5
00390 HELSINKI

”Voimia vanhemmille, mahdollisuuksia lapsille”

Helsingin kaupunki

RAGNAR EKBERGS STIFTELSE - RAGNAR EKBERGIN SÄÄTIÖ